

## **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΠ. ΜΑΝΤΖΟΥΤΣΟΣ**

Δικηγόρος – ΔΝ, τ. Πρόεδρος ΕΑΝΔΑ

### **ΘΕΜΑΤΑ ΓΡΑΠΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ 2011 – 2017**

**Ε' ΕΚΔΟΣΗ**

**Επιμέλεια:**

**Βενιαμίν Ι. Μπατής**

Δικηγόρος – LLM, Αντιπρόεδρος ΕΑΝΔΑ

**Μαρία Γ. Αγγελή**

Δικηγόρος, Γενική Γραμματέας ΕΑΝΔΑ

**Γιώργος Β. Αργυρόπουλος**

Δικηγόρος – Υποψήφιος Δρ. Νομικής, Μέλος ΔΣ ΕΑΝΔΑ

**Γιώργος Αθ. Ανδρονιάδης**

Δικηγόρος

### **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

- *Εξεταζόμενοι με το παλαιό σύστημα*

Σελ.

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ .....	2-4
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ .....	5-7
ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ .....	7-10
ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ .....	10-12
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ .....	12-15

- *Εξεταζόμενοι με το νέο σύστημα*

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ .....	16-17
ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ .....	17-18
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ .....	18-19
ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ .....	19-20
ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ .....	21-22

**ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**

**B' 2011**

1. Ο νόμιμος εκπρόσωπος του θεραπευτηρίου «ΕΛΠΙΣ» που είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, εδρεύον στην Αθήνα, προσέρχεται στο γραφείο σας και σας εξιστορεί τα ακόλουθα: ο Α πρώην υπάλληλός του, κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-2006 έως 30-8-2008 κατά το οποίο προσέφερε τις υπηρεσίες του σε αυτό, επιφορτισμένος με την είσπραξη εμβασμάτων των ασφαλιστικών ταμείων προς αυτό και την εν συνεχείᾳ άμεση κατάθεση των εισπραττομένων χρηματικών ποσών σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό του θεραπευτηρίου, παρά την υποχρέωσή του αυτή, κατακράτησε για να ιδιοποιηθεί παράνομα το ποσό των 500.000 ευρώ που περιήλθε στην κατοχή του για λογαριασμό του θεραπευτηρίου και έπρεπε να έχει αποδώσει σε αυτό. Τον μήνα Οκτώβριο 2008, ο Α δυνάμει συμβολαίου, νομίμως μεταγεγραμμένου, αγόρασε από κοινού με τη σύζυγό του Β και απέκτησαν κατά κυριότητα κατά ποσοστό ½ εξ αδιαιρέτου ο καθένας τους, ένα οικόπεδο στην Κηφισιά έναντι τιμήματος 300.000 ευρώ. Το τίμημα αυτό καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου από το χρηματικό ποσό των 500.000 ευρώ που ως άνω κατακράτησε παράνομα ο Α για να ιδιοποιηθεί παράνομα, πράγμα που εγνώριζε η Β, η οποία και αποδέχθηκε υπό μορφή δωρεάς του Α προς αυτή, να καταβλήθει το αναλογούν στο μερίδιό της ποσό των 150.000 ευρώ από το ως άνω κατακρατηθέν ποσό, προκειμένου να βοηθήσει τον Α στη συγκάλυψη της παράνομης δραστηριότητάς του και στη διατήρηση της ζημιάς που είχε υποστεί το ως άνω θεραπευτήριο. Τον μήνα Φεβρουάριο 2009 αποκαλύπτεται η παράνομη δραστηριότητα του Α, ασκείται εις βάρος του ποινική δίωξη, άγεται αυτός σε δίκη και καταδικάζεται σε ποινή κάθειρξης. Τον μήνα Απρίλιο 2010 ο Α, κατόπιν παροτρύνσεως της Γ, ενήλικης κόρης της συζύγου του Β από προγενέστερο γάμο της, η οποία έχει άμεση γνώση της παράνομης δραστηριότητας του Α εις βάρος του θεραπευτηρίου και του τρόπου που αποκτήθηκε το ως άνω ακίνητο, προκειμένου να ματαιώσει η ικανοποίηση των αστικών απαιτήσεων του θεραπευτηρίου και να υποστεί τούτο βλάβη, μεταβιβάζει κατά κυριότητα στην Γ, δυνάμει συμβολαίου νομίμως μεταγεγραμμένου, το ιδανικό του μερίδιο ½ εξ αδιαιρέτου στο ως άνω ακίνητο στην Κηφισιά, φαινομενικά αιτία πωλήσεως, κατ' ουσίαν αιτία υποκρυπτομένης δωρεάς με φερόμενο τίμημα ολοσχερώς καταβεβλημένο 180.000 ευρώ. Η Γ αποδέχεται την μεταβίβαση αυτή, χωρίς την καταβολή αξιοχρέου ανταλλάγματος, προκειμένου να βοηθήσει τον Α στη διατήρηση της ζημιάς που είχε υποστεί το θεραπευτήριο από την παράνομη πράξη του Α και να ματαιώσει την ικανοποίηση των απαιτήσεών του. Επίσης, εξιστορεί ο νόμιμος εκπρόσωπος του θεραπευτηρίου ότι από την παράνομη πράξη του Α ο ίδιος υπέστη μείωση της επαγγελματικής του φήμης αλλά και ότι το ίδιο το θεραπευτήριο ΝΠΙΔ υπέστη βλάβη στο κύρος, στη φήμη και στην αξιοπιστία του και σας ζητεί την νομική προστασία του θεραπευτηρίου και την ανόρθωση πάσης ζημιάς που έχει υποστεί αποκλειστικά εις χρήμα απ' όλους όσους ευθύνονται. Να συντάξετε τη σχετική αγωγή και να αιτιολογήσετε τη νομική της θεμελίωση.

2. Προσέρχεται στο γραφείο σας η Χ και σας εξιστορεί ότι τέλεσε γάμο με τον Ψ τον μήνα Δεκέμβριο 2010 και σας ζητεί την ακύρωση του γάμου της διότι αγνοούσε, κατά τον χρόνο τέλεσης αυτού, ότι ο σύζυγός της ήταν φυγόδικος, είχε κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, δεν είχε πανεπιστημιακή μόρφωση, έπασχε από συγγενές καρδιακό νόσημα και ήταν άνεργος. Τί θα την συμβουλεύετε νομικά και γιατί ως προς την ακύρωση του γάμου της;

**A' 2012**

Σας επισκέπτεται στο γραφείο σας, ο Α και σας εκθέτει, ότι με την Ανώνυμη Εταιρία, με την επωνυμία «ΑΥΤΟΚΙΝΗΣΗ», νόμιμος εκπρόσωπος της οποίας είναι ο Β, συνήψε σύμβαση πώλησης ενός καινούργιου IX αυτοκινήτου, τύπου 1.6 TS TURBO 150 HP, κατασκευασμένο σε εργοστάσιο της Σουηδίας. Το όχημα του παρεδόθη με την άδεια και τις πινακίδες κυκλοφορίας, ενώ εκείνος κατέβαλε το συμφωνημένο τίμημα που ανερχόταν στο ποσό των 60.000 ευρώ. Το παραδοθέν, όμως, όχημα, δεν ήταν εργοστασιακής προέλευσης, αφού τούτο είχε κατασκευαστεί με χαμηλότερη ιπποδύναμη, η δε αύξηση της ιπποδύναμης τους ήταν αποτέλεσμα τεχνικής επέμβασης, η οποία είχε λάβει εκ των υστέρων χώρα στην επίσημη αντιπροσωπεία της αυτοκινητοβιομηχανίας στην Ελλάδα κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, η οποία και απαγορεύει την κυκλοφορία τέτοιου οχήματος στην Ελληνική Επικράτεια. Ότι περί αυτών πληροφορήθηκε, όταν το αυτοκίνητο υποβλήθηκε σε έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές, τα όργανα των οποίων, διαπίστωσαν τις παράνομες επεμβάσεις, με αποτέλεσμα το αυτοκίνητο αυτό να μη μπορεί να κυκλοφορήσει στη χώρα. Ότι το ελάττωμα αυτό (νομικό), κατά το χρόνο της σύναψης της σύμβασης και της παράδοσης του αυτοκινήτου, γνώριζαν η πωλήτρια εταιρία και ο νόμιμος εκπρόσωπό της, και το απέκρυψαν υποστηρίζοντας ψευδώς περί του αντιθέτου αυτόν, δηλαδή τον εξαπάτησαν, προκειμένου να πωλήσουν το συγκεκριμένο αυτοκίνητο με σκοπό να προσπορίσουν στην πωλήτρια παράνομο περιουσιακό όφελος. Ότι από την πιο πάνω συμπεριφορά της πωλήτριας και του νομίμου εκπροσώπου της υπέστη ζημιά στην περιουσία του, αλλά προσβλήθηκε και ως προσωπικότητα. Ερωτάται: Α) Ποία τα δικαιώματα του αγοραστή (να αναφερθούν οι διατάξεις που τα προβλέπουν και ποιες οι συνέπειες της άσκησης ενός εκάστου. τόσο για την πωλήτρια όσο και τον αγοραστή). Β) Ο νόμιμος εκπρόσωπος της πωλήτριας ευθύνεται; (με βάση ποιες διατάξεις και γιατί;) Αν ναι, τι μπορεί να ζητήσει από αυτόν ο αγοραστής και συνακόλουθα και από την πωλήτρια;

**B' 2012**

1.- Α) Ο Α κάτοικος Χαλανδρίου Αττικής επισκέφθηκε την 20-6-2011 το Δ δικηγόρο Αθηνών και του εξέθεσε τα ακόλουθα: 'Ότι είναι μοναδικός εξ αδιαθέτου κληρονόμος του πατέρα του Π, που πέθανε στις 10-5-1996 στο Χαλάνδρι. 'Ότι την κληρονομιά του τελευταίου, που δεν άφησε διαθήκη, αυτός, ως μοναδικός εξ αδιαθέτου κληρονόμος, αποδέχθηκε νομίμως και μετέγραψε, επίσης νομίμως, τη σχετική δήλωση αποδοχής το έτος 1998. 'Ότι μεταξύ των κληρονομιών ακινήτων αυτής περιλαμβάνεται και ένα οικόπεδο εκτάσεως 3 00- τετραγωνικών μέτρων μετά της επ' αυτού παλαιάς ισόγειας οικίας που βρίσκεται στην κτηματική περιφέρεια Αρτέμιδας Αττικής και δη στον οικισμό Παραθεριστών επί της οδού Άνοιξης αριθμός 14, αξίας 40.000 ευρώ. 'Ότι το ακίνητο αυτό ο πατέρας του το είχε αγοράσει με το υπ' αριθμό 2500/30-4- 1967 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Αθηνών Δημητρίου Παυλάκου από τον Χ,

ότι είχε μεταγράψει νόμιμα τούτο από τότε και ότι κατοικούσε στην υπάρχουσα σε αυτό οικία τα καλοκαίρια «συνεχώς μέχρι του θανάτου» του. Ότι το παραπάνω ακίνητο από το θάνατό του πατέρα του (1996) και εφεξής το κατέλαβε και το κατέχει η Γ, την οποία ο πατέρας του είχε προσλάβει ως οικιακή βοηθό από το έτος 1983. Τέλος ο Α εξέθεσε στο δικηγόρο Δ ότι θέλει να του αποδοθεί το ως άνω ακίνητο καθόσον η Γ δεν του το αποδίδει.

**ΕΡΩΤΑΤΑΙ:** Με βάση το ιστορικό αυτό, ποια αγωγή πρέπει να ασκήσει ο Δ δικηγόρος, σε ποιες διατάξεις του Α.Κ. πρέπει να τη στηρίξει και κατά ποιο να τη στρέψει. Ποιά είναι συνοπτικά τα στοιχεία που πρέπει να περιέχει η αγωγή για να είναι πλήρης και ορισμένη και ποιο αίτημα πρέπει να έχει;

Β) Η Γ μετά την επίδοση σε αυτή της ως άνω αγωγής προσήλθε στο δικηγόρο Αθηνών Κ και του εκθέτει ότι: Ο πατέρας του Α, (Β), την προσέλαβε όσο ζούσε το έτος 1983 ως οικιακή βοηθό και ότι αντί μισθού της είχε υποσχεθεί ότι θα της δώσει το παραπάνω ακίνητο για τις προς αυτόν υπηρεσίες της. Ότι από το θάνατό του και μετά, αυτή εγκαταστάθηκε μονίμως στο πιο πάνω ακίνητο που περιγράφεται στο θέμα Α. Ότι αμέσως μετά το θάνατό του, αυτή διέμενε όλο το χρόνο στην πεπαλαιωμένη οικία του οικοπέδου, επισκεύασε την κεραμοσκεπή της και περιποιόταν τα δένδρα του οικοπέδου. Ότι τα γεγονότα αυτά τα γνώριζε ο ενάγων Α, ο οποίος δεν την ενόχλησε ποτέ μέχρι την άσκηση της αγωγής.

**ΕΡΩΤΑΤΑΙ:** Με βάση τα πραγματικά περιστατικά, ποια ένσταση του Α.Κ., μπορεί να προβάλλει η εναγομένη προς κατάλυση της αγωγής του ενάγοντος και σε ποια διάταξη του Α.Κ. μπορεί αυτή να στηρίχθει;

2- Ο Δ πέθανε τη 1-1-2010 έχοντας συντάξει ιδιόγραφη διαθήκη με το περιεχόμενο «Μοναδική μου κληρονόμο εγκαθιστώ τη φίλη μου Φ». Στη ζωή ο Δ άφησε τη σύζυγό του Σ, τον αδελφό του Α, και τον πατέρα του Π ως πλησιέστερους συγγενείς του.

**ΕΡΩΤΑΤΑΙ:** Ποιοι θα κληρονομήσουν τον Δ και κατά ποιο ποσοστό ο καθένας.

## **B' 2013**

Ο έμπορος Ε αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα και θέλει να πάρει δάνειο από την τράπεζα Τ. Η Τ εξάρτησε τη χορήγηση του δανείου από την εξασφάλιση της απαίτησης της με επαρκείς ασφάλειες. Ο Φ, φίλος του Ε, προσφερθήκε να παραχωρήσει υποθήκη στο δικό του ακίνητο υπέρ του οφειλέτη Ε για την εξασφάλιση της απαίτησης της Τ κατ' αυτού από το δάνειο. Η Τ όμως έκρινε ότι η αξία του ακινήτου του Φ δεν την εξασφάλιζε πλήρως και γι' αυτό ζήτησε και εγγύηση της οφειλής από φερέγγυο πρόσωπο. Ο Α, αδελφός του Ε, προσφέρθηκε να παράσχει την εγγύηση αυτή στην Τ. Η τελευταία συμφώνησε και ζήτησε από μεν τον Α έγγραφη δήλωσή του, ότι εγγυάται το χρέος του Ε προς αυτήν ως αυτοφειλέτης, από δε το Φ να της παράσχει δικαίωμα εγγραφής υποθήκης πάνω στο ακίνητό του. Ο Α έδωσε στην Τ έγγραφη δήλωση με την οποία αναλάμβανε την εγγύηση του χρέους του Ε προς αυτήν ως αυτοφειλέτης και ο Φ με μονομερή δήλωσή του ενώπιον συμβολαιογράφου στις 9-10-2013 παραχώρησε σ' αυτή δικαίωμα για εγγραφή υποθήκης επί του ακινήτου του υπέρ του οφειλέτη Ε. Η Τ ενέγραψε στις 11-10-2013 υποθήκη στο ακίνητο του Φ και χορήγησε το δάνειο στον Ε.

- α) Με μόνο την έγγραφη δήλωση του εγγυητή Α συνομολογήθηκε έγκυρα η σύμβαση εγγύησης ανάμεσα σε Α και Τ;  
β) Αν ο Ε φανεί ασυνεπής στις υποχρεώσεις του για την εξόφληση του δανείου προς την Τ και αυτή για την ικανοποίηση της απαίτησής της στραφεί κατά του εγγυητή Α, ο τελευταίος μπορεί να προβάλλει την ένσταση δίζησης;  
γ) Η Τ απέκτησε υποθήκη πάνω στο ακίνητο του Φ;  
δ) Από πότε υπάρχει η υποθήκη αυτή;

## **A' 2014**

Ο Κ, εισαγωγέας και πωλητής αυτοκινήτων, εισήγαγε από το εξωτερικό, για τις ανάγκες της έκθεσής του καινούργιο αυτοκίνητο I.X., τελευταίας τεχνολογίας, το οποίο διαδοχικώς μετέφερε επί μακρό χρονικό διάστημα σε διάφορους εκθεσιακούς χώρους, προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι πελάτες να το βλέπουν, να το δοκιμάζουν στην οδήγηση και, εάν τους ικανοποιούν οι επιδόσεις του, να προβαίνουν σε αγορά παρόμοιου μοντέλου. Μετά την πάροδο ενός περίπου έτους, το ανωτέρω αυτοκίνητο, το οποίο είχε ήδη διανύσει 20.000 χιλιόμετρα, που δεν φαινόταν στον πίνακά του, λόγω του ότι είχε γίνει τεχνητών αποσύνδεση του χιλιομετρητή και είχε υποστεί από την χρήση αρκετές, μη άμεσα εμφανείς, ζημιές στο κάτω μέρος του σκελετού του, πωλήθηκε στον Α, με την δόλια διαβεβαίωση του Κ ότι είναι εντελώς καινούργιο, αντί τιμήματος 18.000 ευρώ, το οποίο καταβλήθηκε ταυτόχρονα με την παράδοση του οχήματος. Δύο μήνες μετά την παραλαβή του, ο αγοραστής, κατά την επίσκεψή του σε συνεργείο για την αλλαγή λαδιών στο αυτοκίνητο, πληροφορείται για την πραγματική, ως άνω, κατάστασή του και διαπιστώνει ότι εξαπατήθηκε, καθόσον αυτό, αφενός δεν είχε τη συμφωνηθείσα ιδιότητα, όταν του παραδόθηκε, όπως ο ίδιος πίστευε κατά την κατάρτιση της σχετικής σύμβασης και αφετέρου έφερε πραγματικά ελαττώματα.

- 1) Τι δικαιώματα παρέχονται στον Α από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα;  
2) Τι χρονικό περιθώριο έχει εκείνος για την ενάσκηση των δικαιωμάτων αυτών;

## **B' 2014**

Ο Α Άγγλος υπήκοος, πιλότος της αεροπορικής εταιρείας AEGEAN, μόνιμος κάτοικος Λονδίνου, κατά την 30.12.2013 επισκέφτηκε με τον ανήλικο γιό του (ηλικίας 8 ετών) το Ξενοδοχείο ABC, που βρίσκεται στην Αθήνα και ανήκει στην αποκλειστική κυριότητα της Ανώνυμης Εταιρείας Γ. Αφού πέρασαν το τμήμα υποδοχής (Reception) κατευθύνθηκαν στον ανελκυστήρα του ξενοδοχείου για να ανέβουν στην οροφή αυτού και να συμμετάσχουν σε γαμήλια εκδήλωση φιλικού προσώπου, στην οποία ήταν προσκεκλημένοι. Μετά από υπόδειξη του υπάλληλου, εισήλθε με τον γιο του στον ανελκυστήρα, που ήταν έμφορτος. Ενώ ο ανελκυστήρας ανέβαινε, ξαφνικά σταμάτησε στο ύψος του δεύτερου ορόφου και άρχισε να κατεβαίνει με αυξημένη ταχύτητα μέχρι το υπόγειο, όπου διέκοψε βίαια την πορεία του στο τέρμα της διαδρομής, χωρίς να μπορέσουν να βγουν από αυτόν, στον οποίο παρέμειναν εγκλωβισμένοι για 45 λεπτά της ώρας, ενώ συγχρόνως άρχισαν να διαρρέουν από την οροφή του θερμά ορυκτέλαια, που ρύπαναν τα ενδύματα και τα γυμνά μέρη του σώματος του. Η πτώση του ανελκυστήρα διαπιστώθηκε ότι οφείλεται σε αμέλεια του προστηθέντος στην υπηρεσία συντηρητή Σ, που προέβη σε πλημμελή συντήρηση του ανελκυστήρα του ξενοδοχείου, αν και όφειλε και μπορούσε να συντηρεί αυτόν με επιμέλεια, ώστε να είναι σε καλή κατάσταση και να μην τίθεται σε κίνδυνο η ζωή και η σωματική ακεραιότητα των χρησιμοποιούντων αυτόν απόμων. Από την βλάβη του ανελκυστήρα, που είχε ως

αποτέλεσμα αφενός να υποστεί ο Α χημικό έγκαυμα του κερατοειδούς του δεξιού οφθαλμού από τα ορυκτέλαια, εξαιτίας του οποίου νοσηλεύθηκε για δέκα (10) ημέρες σε ιδιωτική κλινική, και αφετέρου να ρυπανθούν τα ρούχα του αξίας 1200 ευρώ και να καταστούν άχρηστα. Ακολούθως, μετά τον τραυματισμό του (στο ασανσέρ του Ξενοδοχείου), ο οικογενειακός φίλος αυτού Δ παρέλαβε αυτόν και το ανήλικο γιο με το Ι.Χ. όχημά του, προκειμένου να τον μεταφέρει στο Νοσοκομείο για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Και ενώ κατευθυνόταν στο νοσοκομείο στη συμβολή των οδών P1 και P2 στο κέντρο της Αθήνας, ο Δ κινούμενος μέσα στη πόλη με ταχύτητα, που υπερέβαινε τα 60 χιλιόμετρα την ώρα, συγκρούσθηκε με τον οδηγό Ε, ο οποίος οδηγούσε το IKN-15 ανασφάλιστο αυτοκίνητο και είχε παραβιάσει την πινακίδα υποχρεωτικής διακοπής πορείας. Από την σύγκρουση αυτή τραυματίσθηκε ο γιος του Α, που βρισκόταν στο πίσω κάθισμα και δεν φορούσε .ζώνη ασφαλείας. Ειδικότερα, έπαθε κάταγμα του δεξιού χεριού, εξαιτίας του οποίου αναγκάσθηκε να παραμείνει στο νοσοκομείο για είκοσι (20) περίπου ήμερες και να δαπανήσει ο πατέρας του το ποσό των 1000 ευρώ. Με την επιστροφή στο Λονδίνο το παιδί εκδήλωσε έντονο πόνο και πρήξιμο στο δεξιό χέρι, ως παρενέργεια του αρχικού τραυματισμού με αποτέλεσμα να νοσηλευθεί σε νοσοκομείο του Λονδίνου για 15 ημέρες, και να δαπανήσει ο πατέρας του το ποσό των 1000 Λιρών (1270 ευρώ). Εξάλλου, ο Α μετά τον τραυματισμό του απείχε από την εργασία του για δύο εβδομάδες, και για το λόγο αυτό του έκαναν περικοπή στο μισθό του, ύψους 1000 ευρώ. Από τα παραπάνω συμβάντα τόσο ο πατέρας όσο ο γιος υπέστησαν έντονη σωματική και ψυχική ταλαιπωρία και δοκιμασία.

- 1) Ποιο είναι εν προκειμένω το εφαρμοστέο δίκαιο; Έχουν δικαιοδοσία τα Ελληνικά δικαστήρια για την επίλυση των διαφορών που ανακόπτουν από τα παραπάνω συμβάντα;
- 2) Πώς αξιολογείται από πλευράς αστικού δικαίου η συμπεριφορά των υπαίτιων;
- 3) Ποιοι είναι δικαιούχοι των απαιτήσεων και από ποια αιτία;
- 4) Ποιες αξιώσεις μπορούν να ασκήσουν οι παθόντες;
- 5) Ποιοι μπορούν να ασκήσουν την αγωγή του ανηλίκου τέκνου εναντίον των υπαίτιων;
- 6) Πότε αρχίζει και πότε συμπληρώνεται η παραγραφή των αξιώσεων των δικαιούχων;
- 7) Ποια (θετική και αποθετική) ζημία μπορεί να ζητήσει ο Α;
- 8) Ποια είναι τα κριτήρια για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω θητικής βλάβης στους παθόντες;
- 9) Μπορούν οι παθόντες να ασκήσουν αγωγή από αδικαιολόγητο πλουτισμό για τις παραπάνω αναφερόμενες αιτίες;
- 10) Ποιοι είναι οι ισχυρισμοί που μπορούν να προβάλλουν οι υπαίτιοι κατά των δικαιούχων των απαιτήσεων;

## A' 2015

Το αυτοκίνητο του Α, που οδηγούσε ο ίδιος, συγκρούσθηκε με άλλο αυτοκίνητο ιδιοκτησίας του Β, που οδηγούσε ο υπάλληλος του Γ, μεταφέροντας εμπορεύματα του Β. Η σύγκρουση οφείλεται σε (ελαφρά) αμέλεια των δύο οδηγών (Α και Γ), είχε δε ως αποτέλεσμα, εκτός των άλλων, το βαρύτατο τραυματισμό του διερχόμενου τυχαία από το σημείο εκείνο πεζού Δ, χωρίς όμως να είναι δυνατόν να διαπιστωθεί ποιο από τα δύο αυτοκίνητα τον κτύπησε. Ο Δ νοσηλεύτηκε για μια εβδομάδα σε νοσοκομείο και τελικά υπέκυψε στα τραύματά του. Μοναδική κληρονόμος του Δ είναι η σύζυγός του Σ. Το καταβληθέν από αυτήν ποσό των νοσηλίων και των εξόδων κηδείας ανήλθε σε 5.000 €. Πριν το ατύχημα ο Δ εργαζόταν ως τεχνίτης με μηνιαίο εισόδημα 1.500 € και διέμενε με την ως άνω σύζυγό του, οικοκυρά, για τη διατροφή της οποίας διέθετε το ποσό των 500 € μηνιαίως. Ερωτάται:

- I. α) Ευθύνονται σε αποζημίωση, κατά τις διατάξεις του ΑΚ, οι Α και Γ, καθώς και ο Β και με βάση ποιες διατάξεις; β) Ποιες επιμέρους αξιώσεις προς αποζημίωση, κατά τον ΑΚ, έχει η Σ;
- II. Τελικώς, η Σ ασκεί αγωγή μόνο κατά του Α, ο οποίος ως εναγόμενος προβάλλει τους εξής ισχυρισμούς: α) ότι δεν νομιμοποιείται μόνον αυτός παθητικά ως εναγόμενος και ότι η αγωγή έπρεπε να στραφεί και κατά των Γ και Β, β) ότι η Σ δεν δικαιούται να ζητήσει τα νοσήλια και έξοδα κηδείας, διότι αυτά τελικώς της τα κατέβαλε ο ασφαλιστικός οργανισμός (που δεν ήταν το IKA) του θανόντος, γ) ότι ο θανών ήταν συνυπαίτιος κατά ποσοστό 50% επειδή διέσχιζε το οδόστρωμα απρόσεκτα και έξω από διάβαση πεζών. Είναι νόμιμοι οι ανωτέρω ισχυρισμοί;
- III. Σε περίπτωση που γίνει δεκτή η αγωγή της Σ κατά του Α και αυτός καταβάλλει το επιδικασθέν ποσό, δικαιούται αυτός να στραφεί εναντίον του συνοφειλέτη του Γ;

Εφόσον ο βαθμός υπαιτιότητας των δύο οδηγών είναι ίδιος (ελαφρά αμέλεια) και δεν μπορεί να διαπιστωθεί η συμβολή καθενός από τους συνυπαίτιους οδηγούς στην πρόκληση και έκταση της ζημίας, πώς θα κατανείμει τη ζημία το Δικαστήριο; (δεν χρειάζεται να προσδιορίσετε τούτο σε ποσά).

## B' 2015

Ο Α τηλεφώνησε στο σούπερ μάρκετ ιδιοκτησίας του Β, από τον οποίο παρήγγειλε την αποστολή διαφόρων ειδών τροφίμων στην οικία του, που βρίσκεται πλησίον του ως άνω καταστήματος. Συγκεκριμένα σε τηλεφωνική συνομιλία που είχε με τον Γ, υπάλληλο στο κατάστημα του Β, καθόρισαν τον αριθμό και το είδος των τροφίμων, που θα αποστέλλονταν στην οικία του Α, καθώς και το ύψος του τιμήματος στο οποίο θα ανερχόταν η αξία των παραγγελθέντων ειδών. Ο Β καταστηματάρχης, μετά την κατάλληλη συσκευασία των παραγγελθέντων ειδών, απέστειλε αυτά με τον άλλο υπάλληλο του τον Δ στην οικία του Α. Ο υπάλληλος Δ κατά τη μετάβασή του στην οικία του Α με αυτοκίνητο ιδιοκτησίας του καταστηματάρχη Β, προκάλεσε από αμέλειά του τροχαίο ατύχημα, από το οποίο προκλήθηκαν υλικές ζημιές στο αυτοκίνητο ιδιοκτησίας του Ε. Αποτέλεσμα του τροχαίου αυτού ατυχήματος ήταν ο υπάλληλος Δ να φτάσει στην οικία του Α με αρκετή καθυστέρηση, γεγονός το οποίο προκάλεσε την εύλογη διαμαρτυρία του Α, στην οποία ο Δ απάντησε με ύβρεις και απειλές. Μετά την απομάκρυνση του Δ από την οικία του Α και αφού ο τελευταίος είχε καταβάλει το τίμημα των παραγγελθέντων ειδών, διαπίστωσε ότι έλειπαν ορισμένα από αυτά, γεγονός το οποίο γνωστοποίησε άμεσα στον καταστηματάρχη Β. Ερωτάται :

- 1) Ποιες είναι οι ιδιότητες α) του υπαλλήλου στον οποίο δόθηκε η παραγγελία και β) του υπαλλήλου με τον οποίο απεστάλησαν τα παραγγελθέντα είδη στην οικία του Α.
- 2) Ποια είναι η ευθύνη α) του καταστηματάρχη για το τροχαίο ατύχημα που προκάλεσε ο υπάλληλος του κατά τη μετάβασή του στην οικία του Α , β) ποια είναι η ευθύνη του καταστηματάρχη για την ελλιπή παράδοση των εμπορευμάτων από τον υπάλληλο του στον πελάτη Α και γ) ποια είναι η ευθύνη του καταστηματάρχη για τις ύβρεις και απειλές που απηύθυνε ο υπάλληλος του στον πελάτη Α.

**A' 2011**

Ο Α και η Β, κάτοικοι Αθηνών, συνιδιοκτήτες κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου ο καθένας ενός διαμερίσματος εμβαδού 100 τ.μ., που βρίσκεται στον 5<sup>ο</sup> όροφο πολυκατοικίας κείμενης στην Καλαμάτα και επί της οδού Μεθώνης αριθμ. 50, συμφώνησαν με τον Γ, όπως συνεκμισθώσουν σ' αυτόν το εν λόγω διαμέρισμα, αντί μηνιαίου μισθώματος 500 ευρώ, προκαταβλητέου την πρώτη κάθε μισθωτικού μήνα στην κατοικία των συνεκμισθωτών, προκειμένου να χρησιμοποιήσει αυτό ο μισθωτής ως κατοικία του ίδιου, της συζύγου και των δύο ενηλίκων τέκνων αυτού, για χρονική διάρκεια δύο ετών, αρχομένης της μισθώσεως από 1-05-2010. Προς τούτο μεταξύ των συμβαλλομένων (Α, Β και Γ) υπεγράφη και το από 30-04-2010 ιδιωτικό συμφωνητικό μισθώσεως, το οποίο μέχρι σήμερα τα συμβαλλόμενα μέρη δεν κατέθεσαν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. προς θεώρησή του. Ο μισθωτής Γ, ενώ τους δέκα πρώτους μήνες κατέβαλλε κανονικά το μηνιαίο μισθώμα, από την πρώτη Μαρτίου 2011 έπαυσε να καταβάλλει αυτό, προβάλλοντας ότι δεν μπορεί να εκπληρώσει το σχετικό όρο της σύμβασης, καθόσον, ως ισχυρίστηκε, αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες και θεωρεί ότι το μηνιαίο μισθώμα λόγω της οικονομικής κρίσης και της μείωσης του εισοδήματος του είναι υπερβολικό. Ερωτάται:

- 1) α) Ποιο είναι το κατά τόπο και καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο για να εκδικάσει το ένδικο μέσο που θα επιλέξουν οι συνεκμισθωτές για να επιτύχουν την απόδοση του μισθίου; β) Τι θα πράξετε ως πληρεξούσιοι δικηγόροι των εναγόντων για να μην απορριφθεί η τυχόν ασκηθησμένη αγωγή απόδοσης του μισθίου ως απαράδεκτη;
- 2) Ποιο ένδικο μέσο θα προτείνατε στους συνιδιοκτήτες - συνεκμισθωτές ως πληρεξούσιοι Δικηγόροι αυτών να επιλέξουν για να ασκήσουν, προκειμένου να επιτύχουν την απόδοση του μισθίου από τον μισθωτή και γιατί;
- 3) α) Ποια ένδικα μέσα κατά της απόφασης που θα εκδοθεί και θα διατάσσει την απόδοση του μισθίου θα προτείνατε στον Γ ως πληρεξούσιο δικηγόρο του να ασκήσει, για να μπορέσει να παραμείνει στο μίσθιο σε περίπτωση παραδοχής τους; β) Εντός ποιων προθεσμιών θα πρέπει να ασκηθούν αυτά για να μην απορριφθούν; γ) Ενώπιον τίνων αρμοδίων δικαστηρίων;

**A' 2012**

Ο Α. Γεωργίου άσκησε διεκδικητική αγωγή κατά του Β. Δημητρίου, με αίτημα να αναγνωρισθεί η κυριότητά του στο ακίνητο Χ και να καταδικαστεί ο Β. Δημητρίου να του το αποδώσει. Στη δίκη ασκεί κύρια παρέμβαση ο Δ. Βασιλείου υποστηρίζοντας ότι το επίδικο ακίνητο ανήκει κατά πλήρη κυριότητα στον ίδιο, ενώ ο Γ. Χρήστου ασκεί, επίσης κύρια παρέμβαση με αίτημα να αναγνωρισθεί το δικαίωμα υποθήκης, που έχει επί του ακινήτου. Ερωτάται:

- 1) Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να υπάρχουν για το παραδεκτό της ασκήσεως κύριας παρέμβασης;
- 2) Είναι παραδεκτές οι ασκηθείσες, κατά τ' ανωτέρω κύριες παρεμβάσεις;

**B' 2012**

**Πραγματικά Περιστατικά:** Μίσθωση ισογείου οικίας, σε Συνοικία της Αθήνας για κατοικία του Μισθωτή και της οικογένειας του, με μηνιαίο μίσθιμα 5.500,00. Καθυστέρηση, λόγω δυστροπίας, της πληρωμής μισθωμάτων τριών μηνών. Ο Εκμισθωτής ζητά στοιχεία για την άσκηση των προβλεπόμενων δικαιωμάτων του.

1. Μπορεί να ζητηθεί η έκδοση Διαταγής απόδοσης Μισθίου, με ποια διαδικασία και με ποιες προϋποθέσεις;
2. Ποιο είναι το καθ' ύλη αρμόδιο Δικαστήριο και πως ρυθμίζεται η κατά τόπο αρμοδιότητα;
3. Ποια είναι τα επί πλέον των όσων αναφέρονται στα άρθρα 117, 118 και 119 ΚΠολΔ στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει το δικόγραφο της αιτήσεως για έκδοση Διαταγής απόδοσης μισθίου ακινήτου;

**B' 2013**

Ο Α κινούμενος με το αυτοκίνητό του στην εθνική οδό Αθηνών - Πατρών, στο ύψος των διοδίων Ρίου, στις 31-8-2010, συγκρούστηκε με το ζημιογόνο αυτοκίνητο που οδηγούσε ο Β, κάτοικος Πάτρας και το οποίο ήταν ασφαλισμένο για ζημιές τρίτων στην ασφαλιστική εταιρία Γ, που εδρεύει στην Αθήνα. Συνεπεία της σύγκρουσης το αυτοκίνητο του Α καταστράφηκε ολοσχερούς με αποτέλεσμα η ζημιά να ανέλθει στο ποσό των 25.000 ευρώ. Ερωτήματα:

1. Σε ποιο καθ' ύλη και κατά τόπο δικαστήριο πρέπει να ασκηθεί η καταψηφιστική αγωγή του Α κατά των Β και Γ; Σε περίπτωση περισσοτέρων αρμοδίων ποιος έχει το δικαίωμα επιλογής; Με ποια διαδικασία θα εκδικασθεί η διαφορά;
2. Οι εναγόμενοι Β και Γ συνδέονται με σχέση ομοδικίας και με ποια; Αν ο ενάγων Α παραλείψει να στραφεί και κατά της ασφαλιστικής εταιρίας Γ, ποια δικονομικά δικαιώματα έχει ο Β κατά της Γ;
3. Μπορεί ο Α να υποβάλει με την αγωγή του αίτημα να κηρυχθεί η απόφαση προσωρινά εκτελεστή; Η κήρυξη της απόφασης προσωρινά εκτελεστής είναι υποχρεωτική ή δυνητική από το δικαστήριο;
4. Ποιος έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει έφεση κατά της οριστικής απόφασης που θα εκδοθεί αν μ' αυτήν γίνει εν μέρει δεκτή η αγωγή του ενάγοντα Α ως προς μόνο τον εναγόμενο Β και απορριφθεί ως προς την εναγομένη Γ ως παραγεγραμμένη; Σε ποιο δικαστήριο πρέπει να απευθυνθεί και σε ποια προθεσμία θα πρέπει να ασκηθεί έφεση;

**A' 2014**

Ο Π (πωλητής) άσκησε στο ΠΠρΑΘ αγωγή κατά του Α (αγοραστή), για να του καταβάλλει το ποσό των 250.100,00 €, ως υπόλοιπο τιμήματος πώλησης ενός διαμαντένιου περιδέραιου. Κατά τη συζήτηση της αγωγής, που επέσπευσε ο Π, παραστάθηκε μόνον ο Α, που αρνήθηκε την αγωγή. Η απορριπτική απόφαση, που εκδόθηκε, επιδόθηκε από τον Α στον Π, στις 02-03-2013. Στις 01-04-2013, ο Π άσκησε έφεση, με μόνο λόγο την ερημοδικία του. Για τη δικάσιμο που ορίσθηκε, προτάσεις κατατέθηκαν από τον Π δύο (2) ημέρες πριν τη συζήτηση και από τον Α την προηγούμενη (της συζήτησης), με δήλωση, που πρότεινε τώρα και την ένσταση της παραγραφής. Ερωτάται:

1. Τι απόφαση θα εκδώσει το Δικαστήριο και γιατί;
2. Κατά της απόφασης αυτής (του Εφετείου) συγχωρείται ένδικο μέσο; Ποιο και γιατί;
3. Μπορεί να απορρίψει (το Εφετείο) την αγωγή, ως νομικά αβάσιμη (αν ήταν νομικά αβάσιμη);
4. Είναι νόμιμη η προβολή της ένστασης παραγραφής σ' αυτό το χρονικό σημείο;
5. Υπήρχε κάποιο άλλο ένδικο μέσο κατά της πρωτόβαθμης απόφασης; Ποιο Δικαστήριο θα ήταν αρμόδιο και για ποιους

λόγους;

## **B' 2014**

Η Τράπεζα (Γ) ζητεί και επιτυγχάνει την έκδοση Διαταγής Πληρωμής, από το Ειρηνοδικείο Αθηνών, με βάση απαίτησή της, από σύμβαση πιστώσεως με ανοικτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό, κατά του οφειλέτη της (Ο) και δυνάμει αυτής, αφού πρώτα επιδίδει επικυρωμένο αντίγραφο από το πρώτο εκτελεστό απόγραφό της με επιταγή προς πληρωμή κάτωθι αυτής, μετά από πέντε (5) ημέρες εγγράφει πρώτη (Α') προσημείωση υποθήκης, προς εξασφάλιση της απαιτήσεώς της, επί ακινήτου (οικοπέδου) κυριότητος του (Ο), κειμένου στην περιφέρεια του-Δήμου Αθηναίων, και εν συνεχεία μετά από δέκα (10) ημέρες, λόγω αρνήσεως του (Ο) να συμμορφωθεί εκουσίως στην καταβολή της οφειλής του, επιβάλλει αναγκαστική κατάσχεση επί του ως άνω ακινήτου, η οποία εγγράφεται νομίμως και εμπροθέσμως στα βιβλία κατασχέσεων του υποθηκοφυλακείου Αθηνών. Ερωτάται:

- 1) Με ποιόν τρόπο μπορούσε να αμυνθεί ο (Ο), αμέσως μόλις του επιδόθηκε η ανωτέρω διαταγή πληρωμής μετά της κάτωθι αυτής επιταγής προς πληρωμή;
- 2) Αν ο (Ο) άσκησε ανακοπή με βάση τα άρθρα 632 και 933 ΚΠολΔ σωρευτικά, είναι νόμιμη αυτή η σώρευση;
- 3) Αν στην ανωτέρω επιταγή προς πληρωμή, επιτάσσεται ο (Ο) να καταβάλει τούς νόμιμους τόκους, χωρίς αναλυτική περιγραφή τους και αναφορά του συνολικού ποσού αυτών, ο σχετικός λόγος ανακοπής περί ακυρότητος της επιταγής προς πληρωμή λόγω αοριστίας της είναι νομικά βάσιμος;
- 4) Πώς μπορούσε να αμυνθεί ο (Ο), αμέσως μετά την κοινοποίηση σε αυτόν της έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης, προκειμένου να επιτύχει την αναστολή της εκτελεστικής διαδικασίας;
- 5) Ποιο είναι το καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο Δικαστήριο, για να εισαχθεί ανακοπή του (Ο) με βάση το άρθρο 933 ΚΠολΔ, πριν από την εγγραφείσα κατάσχεση και μετά από αυτήν;
- 6) Αν η εκτιμηθείσα αξία κατά την κατάσχεση του ακινήτου του (Ο) είναι πολύ μικρότερη από την πραγματική, πώς μπορεί να αμυνθεί ο (Ο); Επίσης σε ποιά άλλη δικαστική ενέργεια μπορεί να προβεί ο (Ο) αν του απορριφθούν όλα τα ως άνω μέσα αμύνης που θα ασκήσει, προκειμένου να μη διενεργηθεί ο πλειστηριασμός, στην περίπτωση που έχει ήδη εκδοθεί νομίμως και εμπροθέσμως περίληψη κατασχετηρίου εκθέσεως και έχουν πραγματοποιηθεί όλες οι νόμιμες επιδόσεις;
- 7) Ο (Ο) οφειλέτης στρέφεται με ανακοπή του 933 ΚΠολΔ, κατά της (Γ) Τράπεζας και ισχυρίζεται ότι πρέπει να ακυρωθεί η γενόμενη κατάσχεση επικαλούμενος την από τον ίδιο (οφειλέτη) άσκηση ανακοπής με βάση το 632 ΚΠολΔ, η οποία εκκρεμεί. Είναι νομικά βάσιμος αυτός ο ισχυρισμός του;
- 8) Αν από την κατάσχεση του ακινήτου (οικοπέδου) του (Ο) μέχρι τον πλειστηριασμό του, ο (Ο) έκτισε μέσα σε αυτό μία διώροφη οικοδομή, θα εκπλειστηριασθεί και αυτή μαζί με το οικόπεδο ή όχι;
- 9) Αν τελικά διενεργηθεί ο πλειστηριασμός του ακινήτου του (Ο), και το πλειστηριασμά που επιτυγχάνεται, μετά την αφαίρεση των εξόδων εκτελέσεως, επαρκεί μόνο για την πλήρη κάλυψη της απαιτήσεώς της, πώς θα καταταγεί η προσημειούχος δανειστρια Τράπεζα στον πίνακα κατατάξεως, που θα συνταχθεί από τον αρμόδιο συμβολαιογράφο, επί του πλειστηριασμού υπάλληλο, αν έχουν μόνο αναγγελθεί νομίμως στον πλειστηριασμό εκτός αυτής και δεύτερος ενυπόθηκος δανειστής καθώς και τρεις άλλοι εγχειρόγραφοι δανειστές;
- 10) Με ποιό τρόπο μπορεί να αμυνθεί ο δεύτερος ενυπόθηκος δανειστής αν αμφισβητεί το προνόμιο και την σειρά κατατάξεως της ως άνω Τραπέζης και ποιές έννομες συνέπειες θα έχει η ενέργεια του αυτή ως προς την προσβαλλόμενη κατάταξη;

## **A' 2015**

Ο Α, προμηθευτής ανταλλακτικών ηλεκτρονικών υπολογιστών με έδρα στην Αθήνα, έχει προμηθεύσει τον Β, έμπορο ηλεκτρονικών υπολογιστών με έδρα στον Πειραιά, ανταλλακτικά συνολικού ποσού 70.000 € και έχει κατά αυτού ισόποσες απαιτήσεις. Η παραπάνω συμφωνία έλαβε χώρα στην Αθήνα, στο κατάστημα του Α, όπου έγινε και η παράδοση των ανταλλακτικών και όπου συμφωνήθηκε να καταβληθεί και το τίμημα. Ένα μέρος των απαιτήσεών του αυτών, ύψους 30.000 € εκχωρεί ο Α στον Γ, χονδρέμπορο καλωδίων, λόγω ισόποσης οφειλής του προς τον Α, οπότε ο Α, για να μην παραγραφούν οι αξιώσεις του, προχωράει στην άσκηση αγωγής εναντίον του, ζητώντας να του επιδικαστεί νομιμότοκα το συνολικό ποσό των 70.000 €. Ο Β, γνωρίζοντας την εκχωρηση μέρους των επιδικών απαιτήσεων στον Γ λόγω της αναγγελίας της εκχωρησης, ανακοινώνει τη δίκη στον Γ, ζητώντας του να παρέμβει στη δίκη υπέρ του. Ο Γ θέλει μεν να συμμετάσχει στη δίκη, αλλά επιθυμεί να διεκδικήσει ο ίδιος το ποσό των 30.000 € που αντιστοιχεί στις εκχωρηθείσες σε αυτόν απαιτήσεις.

1. Ποιο δικαστήριο είναι καθ' ύλην αρμόδιο να εκδικάσει την αγωγή του Α κατά του Β;
  2. Είναι τα δικαστήρια των Αθηνών κατά τόπο αρμόδια για την εκδίκαση της αγωγής;
  3. Τι είδους παρέμβαση θα ασκήσει ο εκδοχέας Γ, για να διεκδικήσει το ποσό των 30.000 € που αντιστοιχεί στις εκχωρηθείσες σε αυτόν απαιτήσεις;
- Το δικαστήριο κάνει δεκτή την παρέμβαση του Γ και του επιδικάζει νομιμότοκα το ποσό των 30.000 €. Ο Β προσβάλλει την απόφαση με έφεση.
4. Ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης σε δεύτερο βαθμό;
- Η παρέμβαση του Γ γίνεται τελεσίδικα δεκτή. Ο Γ αποφασίζει να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση κατά του Β, καθώς ο τελευταίος αρνείται να του αποδώσει το οφειλόμενο ποσό. Ο Γ μαθαίνει ότι ο Β έχει εκμισθώσει ένα κατάστημα στον Τ και έχει απαιτήσεις κατά του τελευταίου από οφειλόμενα μισθώματα ενός έτους, συνολικού ύψους 24.000 €.
5. Πώς μπορεί ο Γ να κατασχέσει αναγκαστικά τις απαιτήσεις του Β κατά του Τ από τα οφειλόμενα μισθώματα;

## **B' 2015**

Α) Ο Α, κάτοικος Αθηνών, δάνεισε το Β, κάτοικο Πειραιά, 350.000 ευρώ. Το έτος 2013 ο Β απεβίωσε και ο Α το έτος 2014 θέλει να εναγάγει τους δύο γιους του Β, ως μοναδικούς κληρονόμους του και ειδικότερα το Γ, κάτοικο Χαλκίδας και το Δ, κάτοικο Θηβών, με αίτημα να υποχρεωθούν να του καταβάλουν το ποσό του δανείου. Σε ποιο δικαστήριο θα απευθυνθεί; Να οριστεί αιτιολογημένα το καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο.

Β) Ο Α ασκεί ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου διεκδικητική αγωγή (1094 ΑΚ) κατά του Β με αίτημα να

αναγνωριστεί ότι είναι κύριος του διεκδικουμένου ακινήτου και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να του το αποδώσει. Κατά τη συζήτηση της πιο πάνω αγωγής εισάγονται προς συνεκδίκαση και: α) η παρέμβαση του Γ, ο οποίος ισχυρίζεται ότι έγινε κύριος του ίδιου επιδίκου ακινήτου κατά τον αναφερόμενο τρόπο και ζητεί να απορριφθεί η προηγούμενη αγωγή, να αναγνωριστεί αυτός κύριος του επιδίκου ακινήτου και υποχρεωθεί ο εναγόμενος να του το αποδώσει και β) η παρέμβαση της Τράπεζας Ε, ενυπόθηκης δανείστριας του Β, η οποία (Τράπεζα) έχει εγγράψει υποθήκη μέχρι του ποσού των 100.000 ευρώ για εξασφάλιση απαίτησής της κατ' αυτού από τη χορήγηση του δανείου. Με την εν λόγω παρέμβαση της Τράπεζας Ε ζητεί να απορριφθεί η πιο πάνω αγωγή του Α. Να χαρακτηρίσετε το είδος των πιο πάνω παρεμβάσεων, τις διατάξεις του ΚΠολΔ στις οποίες αυτές θεμελιώνονται και να αναφέρετε τον τρόπο με τον οποίο αυτές πρέπει να έχουν ασκηθεί.

Γ) Ο Α άσκησε αγωγή κατά του Β ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και ζήτησε να υποχρεωθεί ο τελευταίος να του καταβάλει το συνολικό ποσό των 43.000 ευρώ για αξιώσεις του από τη σύγκρουση των αυτοκινήτων τους και τον τραυματισμό του, που οφείλεται σε υπαιτιότητα αυτού (Β) και ειδικότερα: α) ποσό 5.000 ευρώ για ανταλλακτικά και εργασίες επισκευής, β) ποσό 3.000 ευρώ για στέρηση χρήσης του αυτοκινήτου του, γ) ποσό 10.000 ευρώ για ιατρικές του δαπάνες, δ) ποσό 5.000 ευρώ για λήψη βελτιωμένης διατροφής του, ε) ποσό 10.000 ευρώ για διαφυγόντα κέρδη από τη στέρηση εισοδημάτων του και στ) ποσό 10.000 ευρώ για χρηματική του ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Το Δικαστήριο με την υπ' αριθ. 50/2015 απόφασή του έκανε δεκτή την αγωγή ως προς τα υπό στοιχεία α' και β' κεφάλαια (κονδύλια) της αγωγής και ανέβαλε την έκδοση της οριστικής του απόφασης για τα λοιπά (γ', δ', ε' και στ'), διατάσσοντας τη διενέργεια ιατρικής πραγματογνωμοσύνης. Ερωτάται: Δικαιούται ο Β να ασκήσει έφεση κατά της παραπάνω απόφασης.

## ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

### A' 2011

Ο Α, αφού έλαβε από τον εργοδότη του, ο οποίος του είχε απόλυτη εμπιστοσύνη, το ποσό των 23.475 ευρώ, με την εντολή να το καταθέσει σε λογαριασμό που τηρούσε στην Εθνική Τράπεζα, περνώντας από κάποιο πρακτορείο, παρασυρόμενος από το πάθος του, παίζοντας τυχερά παίγνια, το απώλεσε. Κατόπιν αυτού, άρχισε να αναζητά τρόπο αναπλήρωσης του απολεσθέντος ποσού, προκειμένου να εκτελέσει την εντολή του εργοδότη του. Προς τούτο, αφού ζήτησε χωρίς αποτέλεσμα δάνειο από φίλους του, απελπισμένος με φορτικότητα, προτροπές και υποσχέσεις χρηματικού ανταλλάγματος προσπάθησε να πείσει τον Β, φίλο και συγκάτοικό του, να εισέλθει από το ανοιχτό παράθυρο της τουαλέτας στο εξοχικό σπίτι των γονέων του, στο οποίο ο ίδιος αδυνατούσε εξαιτίας της σωματικής του διάπλασης να εισέλθει, προκειμένου να αφαιρέσει από μια κρύπτη, που του υπέδειξε ότι βρίσκεται στο υπνοδωμάτιο, χρήματα και χρυσά κοσμήματα. Πείσθηκε τελικά ο Β και απογευματίνες ώρες, αφού βεβαιώθηκε ότι απουσίαζαν οι γονείς του Α, εισήλθε στην εξοχική τους οικία, ενώ ο Α φύλασσε έξω από αυτό, προκειμένου να τον ειδοποιήσει σε τυχόν εμφάνιση τρίτων. Αρχικά ο Β άνοιξε ένα κλουβί με ωδικά πτηνά, εξαιτίας της υπερβολικής αγάπης του προς τα ζώα, αφήνοντάς τα να διαφύγουν από τη μισάνοιχτη μπαλκονόπορτα και ακολούθως, ερευνώντας στο υπνοδωμάτιο, βρήκε στην κρύπτη και αφήρεσε το χρηματικό ποσό των 13.700 ευρώ, μια χρυσή ταμπακέρα, αξίας άνω των 1.750 ευρώ και ένα χρυσό ρολόι. Τη στιγμή που ετοιμάζονταν να αποχωρήσουν, ένα γείτονας, ο οποίος τους αντιλήφθηκε, έβαλε τις φωνές και άρχισε να τρέχει πίσω τους. Εντελώς τυχαία περνούσε από εκεί ο φίλος τους Γ, από τον οποίο ο γείτονας, φωνάζοντας «βοήθεια, κλέπτες», ζήτησε να τους κυνηγήσει. Ο Γ, αφού πλησίασε και αναγνώρισε τους φίλους του, τους επιβίβασε στο αυτοκίνητό του και τους απομάκρυνε από την περιοχή. Την ίδια ημέρα ο Β μετέβη στο Μοναστηράκι, προκειμένου να πουλήσει την ταμπακέρα και το ρολόι, καταφέρνοντας τελικά να πουλήσει μόνο την ταμπακέρα στον Δ αντί του ποσού των 100 ευρώ. Κατά την αυτεπάγγελτη αστυνομική προανάκριση εξιχνιάστηκε πλήρως η υπόθεση και μεταξύ άλλων λήφθηκαν καταθέσεις του εργοδότη και των γονέων του Α, οι οποίοι δήλωσαν ότι δεν επιθυμούν την ποινική δίωξη των δραστών:

- 1) Συμμετείχε ο Α στις πράξεις που τέλεσε ο Β σε βάρος των γονέων του και σε καταφατική περίπτωση ποία η μορφή συμμετοχής του;
- 2) Ποίες αξιόποινες πράξεις τέλεσαν οι Α, Β, Γ και Δ;
- 3) Έχουν έννομες συνέπειες οι δηλώσεις του εργοδότη και των γονέων του Α ότι δεν επιθυμούν την ποινική δίωξη των δραστών;

### B' 2011

Ο Α., κάτοικος Περιστερίου Αττικής, άεργος, περί τον μήνα Ιούλιο 2011, περιφερόμενος σε ακτή του Σαρωνικού και εκμεταλλεύμενος την προσωρινή απουσία από τα προσωπικά του αντικείμενα του λουσμένου Β., κατοίκου Άνω Ιλισίων Ζωγράφου Αττικής, που κολυμπούσε ήδη στη θάλασσα, αφήρεσε το δελτίο της αστυνομικής του ταυτότητος, με σκοπό να το ιδιοποιηθεί παράνομα, και εξαφανίστηκε. Την επομένη ημέρα εμφανίστηκε στο υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας Ζωγράφου, ως δήθεν ο Β., και χρησιμοποιώντας το δελτίο ταυτότητος του τελευταίου (Β), ζήτησε και πέτυχε τη χορήγηση καταναλωτικού δανείου, επ' ονόματι του Β., εν αγνοία του, ύψους 3.000 Ευρώ. Τόσο δε στην υποβληθείσα προς τούτο αίτηση, όσο και στη σύμβαση του καταναλωτικού δανείου, κάτω από την ένδειξη «ο δανειολήπτης», έθεσε τη δίκη του υπογραφή (του Α.). Περί τα μέσα του μηνός Αυγούστου του τρέχοντος έτους ο ίδιος ο Α. εμφανίστηκε στο υποκατάστημα της Ε.Τ.Ε. Κορίνθου με το όνομα, επίσης του Β., και με το δελτίο ταυτότητος αυτού (του Β) και ζήτησε τη χορήγηση καταναλωτικού δανείου ύψους 5.000 Ευρώ. Στην οικεία θέση της σχετικής αιτήσεως και της δανειακής συμβάσεως έθεσε, κατ' απομίμηση, την υπογραφή του Β, Όμως, κατά τη διαδικασία για τη χορήγηση του δανείου, ο αρμόδιος υπάλληλος της Τράπεζας, ελέγχοντας τα στοιχεία της προσκομισθείσης ταυτότητας, διαπίστωσε ανομοιότητα του εικονιζομένου στην ταυτότητα προσώπου με αυτό του Α. και αμέσως ζήτησε, διακριτικά, τη συνδρομή της Αστυνομίας. Ο Α., βλέποντας δύο αστυνομικά όργανα να τον πλησιάζουν και ακούοντας την ανακοίνωσή τους, ότι συλλαμβάνεται για αυτόφωρο αδίκημα (επιχείρηση λήψης δανείου επ' ονόματι τρίτου, του οποίου λάθρα είχε αφαιρέσει την αστυνομική του ταυτότητα), ανέσυρε αιχμηρό μαχαίρι και με αυτό απείλησε τους αστυνομικούς, ότι, αν επιχειρήσουν να τον συλλάβουν θα τους πλήξει, ταυτόχρονα δε τους απώθησε βιαίως, διέφυγε τη νόμιμη σύλληψή του και τράπηκε σε φυγή. Να διερευνηθούν τα προκύπτοντα νομικά θέματα και να αιτιολογηθούν, με αντίστοιχη παραπομπή

στις οικείες ποινικές διατάξεις, και συγκεκριμένα:

- 1) Πώς αξιολογείται ποινικά η συμπεριφορά του Α;
- 2) Πώς θα μπορούσε να χαρακτηρισθεί η συμπεριφορά του Α., αν στη νόμιμη πρόσκληση των αστυνομικών οργάνων να τους ακολουθήσει στο Αστυνομικό κατάστημα, εκείνος (ο Α) μετ' επιμονής αρνίονταν να τους ακολουθήσει;
- 3) Τι θα συμβεί στην περίπτωση που ο Α. με την απειλή του μαχαιριού διέφυγε τη νόμιμη σύλληψη του από τα αστυνομικά όργανα, αν την επόμενη ημέρα, ελπίζοντας στην επιεικέστερη μεταχείρισή του, εμφανισθεί αυθορμήτως στο Αστυνομικό Τμήμα και, απολογούμενος ομολογήσει τις πράξεις του, και στη συνέχεια επιστρέψει το δελτίο ταυτότητας στο Β και αποκαταστήσει πλήρως την επελθούσα ζημιά από τις πράξεις του, συμπεριλαμβανομένων και των τόκων, και τούτο το αποδεχθεί και ο παθών; Θα διαφοροποιηθεί η ποινική του μεταχείριση;

## A' 2012

Η Α, ηλικίας 22 ετών, διέμενε με τους γονείς και τα αδέλφια της στην Κρήτη. Στις 3-3-2010 γνωρίστηκε με τον Β και συνήψε ερωτικές σχέσεις μαζί του. Κατά μήνα Αύγουστο του έτους 2010, μετά από έντονες παροτρύνσεις και απατηλές υποσχέσεις του τελευταίου, ότι με το να τον ακολουθήσει θά έχει μια καλύτερη ζωή μαζί του σε σχέση με εκείνη που ζούσε στο νησί της πλησίον των οικείων της, η ίδια εγκατέλειψε την οικία της και τον ακολούθησε, με τη θέλησή της, στην Αθήνα, όπου διέμενε μαζί του σε διάφορα ξενοδοχεία στην περιοχή της Ομόνοιας. Οι πραγματικές προθέσεις του Β ήταν να την απομακρύνει από τον τόπο διαμονής της και να την θέσει υπό την επιρροή του, με σκοπό να την οδηγήσει στην ακολασία. Ο Β δεν εργαζόταν και δεν είχε εισοδήματα, διαβιούσε δε με τα χρήματα, που εκάστοτε κατέθετε ο πατέρας της Α, κατόπιν υποδειξώς της, σε λογαριασμό που αυτός (Β) τηρούσε στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος. Περί τα μέσα Ιανουάριου 2011 η Α, από την εν γένει συμπεριφορά του Β, αντιλήφθηκε, πλέον, ότι οι πραγματικές αυτού προθέσεις ήταν η ακολασία σε βάρος της και αμέσως εκδήλωσε την πρόθεσή της να φύγει και να επιστρέψει στο σπίτι της. Ο Β όμως δεν της το επέτρεψε και από τα μέσα Ιανουάριου 2011 μέχρι και την 18-2-2011, παρά τις έντονες αντιρρήσεις της να φύγει, την εξανάγκαζε, απειλώντας ότι θα την σκοτώσει και καταφέρνοντάς της με τα χέρια και τα πόδια κτυπήματα σε διάφορα ευπαθή του σώματός της μέρη (κεφάλι, στήθος και κοιλιά) κατά τρόπο που μπορούσε να προκαλέσει σ' αυτήν βαριά σωματική βλάβη, να έρχεται σε εξώγαμη συνουσία μαζί του, ικανοποιώντας έτσι κάθε φορά τη γενετήσια ορμή και επιθυμία του. Στις 23-2-2011 και περί ώρα 03:30' ο Β με πρόθεση προκάλεσε το θάνατο της Α, γιατί αρνήθηκε να έλθει, άλλη μια φορά, σε εξώγαμη μετ' αυτού συνουσία. Συγκεκριμένα έπληξε αυτήν επανειλημένα με γροθιές και κλωτσιές στο κεφάλι, στην κοιλιά και άλλα σημεία του σώματός της και έριξε μια χημική ουσία στα στήθη και στην κοιλιά της, προκαλώντας της, έτσι, πολλαπλά κατάγματα στη μύτη και στα πλευρά, εκτεταμένα εγκαύματα στο υπογάστριο και στον αριστερό μαστό, βαρύτατη αναιμία, νεφρική ανεπάρκεια με ανουρία και πνευμονικό οιδημα, με αποτέλεσμα από τις σωματικές αυτές κακώσεις και τις βλάβες της υγείας της, ως μόνης ενεργούς αιτίας, την 26-2-2011 και περί ώρα 08.55' στο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών, όπου είχε μεταφερθεί με φροντίδα υπαλλήλων του ξενοδοχείου και νοσηλευόταν, να επέλθει ο θάνατός της, τον οποίο αυτός επεδίωκε. Ποιες αξιόποινες πράξεις τέλεσε ο Β;

## B' 2012

1. Ο Α αφαιρεί το ωρολόγιο του Β', αλλά γίνεται ούτος αντιληπτός και τρέπεται εις φυγήν. Η προσβολή του εννόμου αγαθού του Β επήλθε, η επίθεση όμως θεωρείται ως διαρκούσα, εφ όσον ο Β δύναται να καταδιώξῃ τον Α και να ανακτήσει το ωρολόγιό του. Αν, εις το ανωτέρω παράδειγμα, ο Β δεν αντιληφθή την υπό του Α γενομένην αφαίρεση του ωρολογίου του, πληροφορηθεί δε από τρίτον μετά ολίγες ημέρες ότι το ωρολόγιό του αφαιρέθηκε από τον Α. Έχει ο Β πλέον το δικαίωμα αμύνης; Θεωρείται ακόμη η επίθεσης δια της οποίας αφήρεσε το ωρολόγιον ο Α «παρούσα»;
2. Ιατρός - καρδιολόγος καλείται κατά την νύκτα από την σύζυγο καρδιοπαθούς πελάτου του καταπειγόντως, για να παράσχει τις πρώτες βοήθειες στον υποστάντα καρδιακήν προσβολήν σύζυγόν της. Καθ' οδόν καθίσταται μάρτυς τροχαίου ατυχήματος, εξαιτίας του οποίου ανακύπτει η ανάγκη παροχής άμεσης ιατρικής βοήθειας σε βαρέως τραυματισθέντα και κινδυνεύοντα να αποθάνει από αιμορραγία. Ο ιατρός, θεωρών υπέρτερον το καθήκον αυτού προς τον πελάτην του, ο οποίος πρώτος εζήτησε την βοήθειαν αυτού, προχωρεί με αποτέλεσμα να φθάσει έγκαιρα και να σωθεί ο καρδιοπαθής, αλλά να αποθάνη ο τραυματισθείς από αιμορραγία. Εν προκειμένω ο ιατρός, μη παρέχων στον τραυματία βοήθεια, εκπληροί το προς τον πελάτην του καθηκόν διασώσεως της ζωής αυτού, συγχρόνως όμως παραλείπει να εκπληρώσῃ προς τον τραυματίαν καθήκον διασώσεως αυτού από κινδύνου ζωής. Αξιολογήσατε και δικαιολογήσατε εξ επόψεως τεθειμένου ή πέραν του τεθειμένου Δικαίου την συμπεριφοράν του ιατρού. Υφίσταται περίπτωσις άρσεως του αδίκου της δευτέρας πράξεώς του;

## B' 2013

1. Ο Α επιμελούμενος του υπερήλικου συγγενούς του Β και επιθυμών να περιέλθει σε τούτον ακίνητον περιουσιακόν στοιχείο του Β, εξ ενός διαμερίσματος αξίας 130.000 ευρώ, τον πείθει ότι πρέπει να τον καταστήσει ειδικόν πληρεξούσιον του προκειμένου αντ' αυτού να διαχειρίζεται τις τρέχουσες υποθέσεις του, συνιστάμενες στην ανάληψη χρημάτων για τις καθημερινές ανάγκες του και στην εκπροσώπησή του στις φορολογικές υπηρεσίες. Προς τούτο του εμφανίζει τον συμβολαιογράφον Σ, προτιθέμενον να συντάξει το άνω πληρεξούσιον. Αντ' αυτού όμως κατόπιν σχετικής προσυνεννοήσεως του Α με τον εν λόγω συμβολαιογράφον, υπάλληλο κατά τον νόμον, συντάσσεται συμβολαιογραφική πράξη δωρεάς εν ζωή του άνω ακινήτου του Β προς τον Α και την οποίαν (συμβολαιογραφική πράξη) εσκευμένα δεν του αναγινώσκει ο συμβολαιογράφος Σ και ο Β την υπογράφει υπολαμβάνοντας ότι πρόκειται περί απλού πληρεξουσίου, όπως τον είχε διαβεβαιώσει ο Α. Ερωτάται:

- 1) ποιες αξιόποινες πράξεις διεπράχθησαν από τους ανωτέρω Α και Σ και ποιες ποινές προβλέπονται γι' αυτές;
- 2) σε περίπτωση καταδίκης τους ποιες ποινές απειλούνται κατ' αυτών αν τους αναγνωρισθούν τα ελαφρυντικά του άρθρου 84 § 2 α & Ε.Π.Κ.
2. Κατά την διάρκεια διαπληκτισμού μεταξύ των Α και Β καταφέρονται ισχυρά γρονθοκοπήματα κατ' αλλήλων ιδία στην κεφαλή και στο πρόσωπο ενός εκάστου τούτων, με αποτέλεσμα την πρόκληση τραυμάτων και στην οφθαλμικήν περιοχήν. Υπέρ του Α παρεμβαίνει ο Γ, ο οποίος με μαχαίρι πλήττει ισχυρώς, κατ' επανάληψη, τον Β στην κοιλιακήν περιοχή τραυματίζοντας σιβαρά τα εσωτερικά όργανα και προκαλώντας εσωτερικήν αιμορραγία, ενώ ο προστρέζας Δ φίλος του Β έχοντας προηγούμενην έχθραν με τον Γ, και θέλοντας να τον εκδικηθεί, τον πλήττει ισχυρώς, άπαξ, με

μαχαίρι στην ραχιαίαν χώραν καταστρέφοντας αριθμόν σπουνδύλων και τραυματίζοντας τον νωτιαίον μυελόν. Στους Β και Γ παρέχεται άμεση νοσοκομειακή περίθαλψη και διασώζονται. Ο Γ εξ αιτίας του ἀνω τραύματος απεστερήθη διαρκώς της χρήσεως των κάτω ἀκρων του. Ερωτάται:

1) ποιες αξιόποινες πράξεις διεπράχθησαν από τους ανωτέρω, προβλεπόμενες από τον Ποινικό Κώδικα και ποιες οι κατ' αυτών απειλούμενες ποινές, 2) σε περίπτωση καταδίκης του Γ ποιά ποινή απειλείται κατ' αυτού, αν του αναγνωρισθεί το ελαφρυντικό του ἀρθρου 84 § 2a Π.Κ.

#### **A' 2014**

Ο Α πείθει τον Β με ἐντονες προτροπές να σπάσει το τζάμι του ΙΧΕ του Γ. Ο Β πράγματι το σπάζει. Στη συνέχεια τον πείθει κατά τον ίδιο τρόπο ν' αφαιρέσει το χαρτοφύλακα του Γ που βρίσκεται στο πίσω κάθισμα .Ο Β πράγματι τον αφαιρεί . Στη συνέχεια αποφασίζουν μαζί να συμπληρώσουν από μπλοκ επιταγών του Γ που βρίσκεται μέσα στο χαρτοφύλακα αριθμό ασυμπλήρωτων επιταγών με όλα τα στοιχεία αυτών και να τα δώσουν σε έμπορο ηλεκτρικών συσκευών που γνωρίζουν προκειμένου να αγοράσουν εμπόρευμα απ' αυτόν για μεταπώληση. Πράγματι, εμφανίζονται στον έμπορο Δ αφού προηγουμένως ο Α έχει συμπληρώσει τα ποσά των 4 επιταγών και ο Β τα υπόλοιπα στοιχεία αυτών θέτοντας και υπογραφή στη θέση του εκδότη και τις παραδίδουν στον Δ για εξόφληση τιμήματος ποσού ύψους 20.000 ευρώ για συσκευές που αγοράζουν απ' αυτόν. Παράλληλα για να τον πείσουν να δεχθεί ο Δ να τους πωλήσει το εμπόρευμα του λένε φέματα ότι τάχα είναι φερέγγυοι έμποροι στην αγορά ότι έχουν αξιόχρεη εταιρεία και ότι οι επιταγές που του δίνουν είναι γνήσιες και σύρονται στο λογαριασμό της εταιρείας τους. Ο Δ πείθεται στις διαβεβαιώσεις τους και τους παραδίδει το εμπόρευμα. Όταν ο Δ πηγαίνει στην τράπεζα για να εισπράξει τις επιταγές δεν τα καταφέρνει γιατί ενημερώνεται πως παράνομα έχουν αφαιρεθεί και ο Γ έκλεισε το λογαριασμό του. Στη συνέχεια οι Α και Β πωλούν μέρος του εμπορεύματος στον Ε σε πολύ χαμηλές τιμές γνωρίζοντάς του τον τρόπο που κατάφεραν να το αποσπάσουν από τον Δ . Ο Ε παρά ταύτα αγοράζει το εμπόρευμα. Ερωτάται:

- 1) Ποιά αδικήματα έχουν τελεσθεί και από ποιούς.
- 2) Αν ο Α με την παρουσία του και υποσχόμενος ότι θα τον βοηθήσει στην ασφαλή διαφυγή του ενίσχυε ψυχικά τον Β να σπάσει το τζάμι του ΙΧΕ και ν' αφαιρέσει το χαρτοφύλακα του Γ, δεδομένου ότι ο Β είχε ήδη λάβει την απόφασή του να το κάνει, θα διαφοροποιείτο ο νομικός χαρακτηρισμός της συμπεριφοράς του αυτής και ποιο ή ποια αδικήματα θα είχε τελέσει σ' αυτήν την περίπτωση .
- 3) Αν η αξία των πωληθέντων από τον Δ εμπορευμάτων ήταν 35.000 ευρώ και οι Α και Β δρούσαν κατ' επάγγελμα (ἀρθρο 13 στ' ΠΚ) θα διαφοροποιείτο ο νομικός χαρακτηρισμός κάποιων αξιόποινων πράξεών τους, ποιων και ποιος θα ήταν αυτός.
- 4) Ποιες οι προβλεπόμενες ποινές των αδικημάτων στις ως ἀνω 1, 2 και 3 περιπτώσεις.
- 5) Αν στους Α και Β δοθεί από το δικαστήριο το ελαφρυντικό του προτέρου εντίμου βίου ποιο είναι το πλαίσιο των ποινών για τα αδικήματά τους και ποιο θα είναι σε περίπτωση που τους αναγνωρισθούν περισσότερα του ενός ελαφρυντικά, θα έχει αυτό κάποια έννομη συνέπεια στην επιμέτρηση της ποινής;

#### **B' 2014**

Ο Α πείθει την Β να παρασύρει με την υπόσχεση παροχής σαρκικών απολαύσεων τον Γ στην κατοικία της, να ρίξει τεχνηέντως στο ποτό που θα του προσφέρει αναισθητικό υγρό, με το οποίο την προμηθεύει και στη συνέχεια, εκμεταλλεύμενη την κατάσταση αναισθησίας στην οποία αυτός (ο Γ) θα έχει περιέλθει, να του αφαιρέσει το πορτοφόλι και το χρυσό του δαχτυλίδι. Η Β ακολουθεί τις συμβουλές του Α και πράγματι, με τον τρόπο που αυτός της υπέδειξε, αφαιρεί από την κατοχή του Γ τα πιο πάνω κινητά πράγματα. Από αμέλειά της όμως (εσφαλμένο υπολογισμό) και παρά το γεγονός ότι ο Α της είχε τονίσει εμφαντικά να μη χρησιμοποιήσει ποσότητα αναισθητικού υγρού μεγαλύτερη του ενός γραμμαρίου, αυτή έριξε στο ποτό του Γ ποσότητα τεσσάρων γραμμαρίων, με συνέπεια, λόγω της υπερβολικής δόσης, ο τελευταίος να μη δυνηθεί να ανακτήσει τις αισθήσεις του και τελικά να πεθάνει. Αμέσως μόλις η Β διαπιστώνει τον θάνατο του Γ, έντρομη ενημερώνει τον Α, ο οποίος, συνοδεύμενος και από τον φίλο του Δ, μεταβαίνουν στην κατοικία της Β και όλοι μαζί (οι Α, Β και Δ) αφενός μεν καθαρίζουν το διαμέρισμα, εξαφανίζοντας έτσι τα ίχνη του εγκλήματος, αφετέρου δε τεμαχίζουν το πτώμα και στη συνέχεια το μεταφέρουν και το θάβουν σε ερημική τοποθεσία. Την μεταφορά του πτώματος από την κατοικία της Β στο αυτοκίνητο της και κατ' επέκταση την τέλεση των πιο πάνω εγκλημάτων αντιλαμβάνεται ο περαστικός Ε, ο οποίος, εκμεταλλεύμενος το γεγονός αυτό, με την απειλή άμεσης καταγγελίας των εγκλημάτων αυτών στην αστυνομία εξαναγκάζει την Β να έλθει σε εξώγαμη συνουσία μαζί του.

Η υπόθεση εξιχνιάζεται από την αστυνομία μετά εξάμηνο και ο εισαγγελέας ασκεί ποινική δίωξη:

- 1) Κατά της Β (ως φυσικής αυτουργού) για ληστεία από την οποία προήλθε ο θάνατος κάποιου προσώπου (ἀρθρ. 380 παρ. 2-1 ΠΚ)
- 2) Κατά του Α για ηθική αυτουργία και για απλή συνέργεια σε ληστεία από την οποία προήλθε ο θάνατος κάποιου προσώπου (ἀρθρ. 46 παρ. 1a, 47, 380 παρ. 2-1 ΠΚ)
- 3) Κατά του Δ για απλή συνέργεια σε ληστεία από την οποία προήλθε ο θάνατος κάποιου προσώπου (ἀρθρ. 47, 380 παρ. 2-1 ΠΚ)
- 4) Κατά των Α, Β και Δ για α) υπόθαλψη εγκλημάτια κατά συναυτουργία και β) περιύβριση νεκρού κατά συναυτουργία (ἀρθρ. 45, 201 και 231 ΠΚ)
- 5) Κατά του Ε για βιασμό (ἀρθρ. 336 παρ 1 ΠΚ).

Ερωτάται: Σε ποία σκέλη της η πιο πάνω ποινική δίωξη που άσκησε ο εισαγγελέας σε βάρος ενός εκάστου των Α, Β, Δ και Ε είναι, κατά την άποψή σας, νομικώς ορθή και σε ποία σκέλη της νομικώς εσφαλμένη;

#### **A' 2015**

Ο Α κινούμενος την πρώτη πρωινή ώρα της 20-04-2015 δια του αυτοκινήτου του επί της Λεωφόρου Κηφισίας με κατεύθυνση προς Κηφισιά και ευρισκόμενος υπό την επήρεια οινοπνεύματος, δεν αντιλαμβάνεται εγκαίρως τον πεζό Β, ο οποίος διέσχιζε από την διάβαση πεζών το οδόστρωμα της Λεωφόρου Κηφισίας και τον παρασύρει, τραυματίζοντάς τον σοβαρά. Ακολούθως, καίτοι έχει αντιληφθεί την πράξη του εγκαταλείπει τον τραυματισθέντα αβοήθητο με αποτέλεσμα λίγα λεπτά αργότερα ο Γ, έτερος διερχόμενος οδηγός, κινούμενος επί της ίδιας λωρίδας με υπερβολική ταχύτητα να

επιπέσσει επί του αδυνατούντος να απομακρυνθεί από το οδόστρωμα πεζού Β και να επιφέρει ακαριαία τον θάνατό του, τον οποίο διαπίστωσε ευθύς ως ακινητοποίησε το όχημά του.

Αξιολογείστε ποινικά την συμπεριφορά των Α και Γ, παραθέτοντας τις σχετικές διατάξεις του νόμου.

## B' 2015

Ο Α εμφανίζεται στην Τράπεζα και απευθυνόμενος στον Ταμία Τ του ζητάει να αναλάβει το χρηματικό ποσό των 30.000 ευρώ, με χρέωση του λογαριασμού καταθέσεων που τηρείται επ' ονόματι του Β. Προς τον σκοπό αυτό, δίνει στον Τ ένα έγγραφο με το οποίο ο Β εξουσιοδοτεί τον Α να κινήσει τον τραπεζικό του λογαριασμό. Το έγγραφο αυτό φέρει πράγματι μία υπογραφή του Β, το δε γνήσιο αυτής έχει βεβαιωθεί από τον Γ, υπάλληλο στο ΚΕΠ και φίλο του Α. Ο Α, όμως, είχε θέσει την υπογραφή του Β εν αγνοία του, γεγονός το οποίο ανακοίνωσε στον Γ, ο οποίος, παρά ταύτα, προχώρησε στην βεβαίωση του γνησίου της εν λόγω υπογραφής στην ως άνω εξουσιοδότηση. Τελικώς ο Τ, αποδεχόμενος το περιεχόμενο της εξουσιοδοτήσεως, παραδίδει το ποσό των 30.000 ευρώ στον Α, χρεώνοντας ισόποσα τον τραπεζικό λογαριασμό του Β. Ποια ποινικά αδικήματα έχουν τελεσθεί και από ποιους;

## ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

### A' 2011

1. Σας τηλεφώνησε προχθές η πελάτισσά σας Α από τα Ιωάννινα και σας ανέφερε ότι στις 25 Ιανουαρίου 2011 πληροφορήθηκε από μία φίλη της πως ο Β, με τον οποίο έχει παλιά αντιδικία, στην πλατεία του Κολωνακίου, το πρωί της μέρας αυτής ενώ είχε βγει για την καθιερωμένη πρωινή του βόλτα και συζητούσε με τους κοινούς γνωστούς τους Γ, Δ και Ε τους ανέφερε ότι η Α είναι «μανιακή» και «τρελή» και ότι στο παρελθόν γι' αυτό το λόγο «έχει νοσηλευτεί σε ψυχιατρική κλινική». Η πελάτισσά σας, σας ζητά να κάνετε μήνυση σε βάρος του Β για το συγκεκριμένο περιστατικό, δεδομένου ότι όλα τα παραπάνω είναι ψευδή και θίγουν τη τιμή και την υπόληψή της, σας αναφέρει δε ότι θα επιστρέψει στην Αθήνα αμέσως μετά το Πάσχα, την Τρίτη 26 Απριλίου 2011, για να την καταθέσετε.

Α) Συντάξετε το κείμενο που θα κατατεθεί και

Β) αναφέρετε σε ποια υπηρεσία και πότε πρέπει να κατατεθεί το κείμενο αυτό.

2. Ο πελάτης σας Α είναι κατηγορούμενος στο Γ' Τριμελές Πλημμελειοδίκειο Αθηνών την Δευτέρα 11-04-2011 για κλοπή. Η πράξη της κατηγορίας και το νομικό της πλαίσιο διατυπώνεται στο κλητήριο θέσπισμα που κοινοποιήθηκε στον κατηγορούμενο στις 14-10-2010 ως εξής «Κατηγορείσθε ως υπαίτιος ότι στις 13- 04-2006 στην Αθήνα αφαιρέσατε από τη κατοχή ἀλλου ξένα ολικά κινητά πράγματα με σκοπό την παράνομη ιδιοποίηση τους και συγκεκριμένα από το κατάστημα σούπερ μάρκετ «Η ΦΘΗΝΕΙΑ» ποσότητα πραγμάτων η αξία των οποίων ανέρχεται στο ποσό των 600 ευρώ περίπου. Για παράβαση των ἀρθρων 1, 14, 26 παρ. 1, 27 παρ. 1 Π.Κ.» Στο ακροατήριο στις 11-04-2011 εμφανίζεται ο κατηγορούμενος μαζί με το δικηγόρο του, ο διευθυντής του σούπερ μάρκετ και ένας αυτόπτης μάρτυρας. Αρχίζει να καταθέτει ο εκπρόσωπος της επιχείρησης και μετά από δύο λεπτά από την έναρξη της κατάθεσης εμφανίζεται ο δικηγόρος Β ζητά συγγνώμη για τη καθυστέρηση και προσκομίζοντας όλα τα νομιμοποιητικά έγγραφα της εταιρείας που είναι η ιδιοκτήτρια του σούπερ μάρκετ δηλώνει για λογαριασμό της εταιρείας «ΦΘΗΝΕΙΑ ΑΕ». Το πρώτον παράσταση πολιτικής αγωγής και αποζημίωση με αίτημα να καταβάλει ο κατηγορούμενος το ποσό των 600 ευρώ, που αποτελεί και το τίμημα των φερομένων ως κλαπέντων. Όταν ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου προσκαλεί τον κατηγορούμενο Α να απολογηθεί του λέει «τι να μας πεις τώρα κατηγορούμενε αφού είσαι ένοχος». Ο κατηγορούμενος αρνείται τη κατηγορία και ο Πρόεδρος συνεχίζει «αφού αρνείσαι τότε απόδειξέ μας ότι δεν το έκανες». Εσείς υπερασπίζεσθε τον κατηγορούμενο Α. Με βάση τα ανωτέρω θα μπορούσατε να υποβάλετε ενστάσεις και εάν ναι ποιες και πότε;

### B' 2011

Στην οδό Πανεπιστημίου κατά την διάρκεια μιας διαδηλώσεως μια ομάδα διαδηλωτών συγκρούεται με τις αστυνομικές δυνάμεις, γίνονται συμπλοκές, τραυματίζονται διαδηλωτές και αστυνομικοί, τα επειόδια επεκτείνονται και γίνεται εκτεταμένη χρήση χημικών από τα ΜΑΤ.

Α) Τότε ο τυχαίως διερχόμενος ΑΑ δέχεται επίθεση με χημικά και καταρρέει. Οδηγείται στο νοσοκομείο όπου και διαπιστώνεται σοβαρή καρδιακή προσβολή λόγω της εισπνοής των χημικών, όποτε και καταλήγει. Ο Ιατρός ΖΑ που ήταν παρών είδε το περιστατικό, έχει εντοπίσει τον αρχιφύλακα ΨΩ ο οποίος έριξε τα χημικά στον ΑΑ οπότε ασκώντας το δικαίωμα του, ανέφερε το γεγονός στον παριστάμενο Εισαγγελέα, ο οποίος διατάσσει την σύλληψη του αστυνομικού κατά του οποίου άσκησε δίωξη για ανθρωποκτονία από αμέλεια (άρθρο 302 ΠΚ) και αφού σχηματίστηκε δικογραφία και τηρήθηκαν οι σχετικές διατάξεις παρέπεμψε στο αρμόδιο Δικαστήριο. Ερωτάται:

1) Βάσει ποιας διάταξης του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ο ΖΑ είχε το δικαίωμα να αναφέρει τις αξιόποινες πράξεις του ΨΩ, στον κ Εισαγγελέα;

2) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο, που θα επιληφθεί της υποθέσεως, όπου κατηγορούμενος είναι ο ΨΩ;

Β) Στον ίδιο Εισαγγελέα οδηγούνται μετά από μια ώρα οι συλληφθέντες διαδηλωτές οι ΚΑ μητροπολίτης, ΨΒ δικηγόρος, ΓΗ φοιτητής Νομικής, ΟΠ Ασκούμενος Δικηγόρος, ο ΧΔ ανήλικος. Μαθητής Λυκείου 16 ετών.

Σε βάρος των συλληφθέντων σχηματίσθηκε δικογραφία με τις κατά περίσταση κατηγορίες, για «Διακεκριμένες περιπτώσεις φθοράς», για «Διατάραξη κοινής ειρήνης», για «Επικίνδυνες σωματικές βλάβες», για «Απόπειρα επικίνδυνων σωματικών βλαβών». Ο Εισαγγελέας άσκησε δίωξη κατά των ανωτέρω συναφή εγκλήματα και παρέπεμψε όλους τους κατηγορούμενους στο αρμόδιο δικαστήριο

Ερωτάται: 1) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο που θα επιληφθεί της υποθέσεως και για ποιο λόγο;

2) αν οι κατηγορούμενοι είχαν διαπράξει τα ίδια αδικήματα και είχαν συλληφθεί μεμονωμένα και όχι στον ίδιο τόπο και χρόνο ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο να τους δικάσει;

Γ. Οι γονείς του ΑΑ θέλουν να παραστούν σαν πολιτικώς εναγόντες στη σχετική δίκη για χρηματική ικανοποίηση λόγο ψυχικής οδύνης.

Ερωτάται: 1) Με ποιο τρόπο και σε ποια στάδια της ποινικής διαδικασίας μπορούν να παραστούν σαν πολιτικώς ενάγοντες και τι ακριβώς μπορούν να ζητήσουν; 2) Μπορούν οι πολιτικώς ενάγοντες να ορίσουν δικηγόρο και να λάβουν αντίγραφα της δικογραφίας;

## **A' 2012**

- Σε περίπτωση που εκδοθεί από το τακτικό ανακριτή ένταλμα προσωρινής κράτησης εις βάρος του απολογούμενου, τι ενέργειες μπορεί να κάνει ο προσωρινά κρατούμενος.
- Ο πολιτικώς ενάγων θέλει να εξετάσει στο ακροατήριο μάρτυρες που δεν έχουν κληθεί από την Εισαγγελία, τι ενέργειες πρέπει να κάνει.
- Κάποιος άργησε να πάει στο Δικαστήριο και δικάσθηκε ερήμην τι ενέργειες μπορεί να κάνει για να ανατρέψει την εις βάρος του δημιουργηθείσα κατάσταση.

## **B' 2012**

Ο Α, κάτοικος Πειραιώς, παρεπέμφθη με απευθείας κλήση ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών κατά τη δικάσμιο της 10-10- 2012, ημέρα Τετάρτη, για να δικασθεί ως υπαίτιος απάτης ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, αξιόποινη πράξη που φέρεται ότι ετελέσθη, από αυτόν στην Αθήνα το έτος 2010, σε βάρος του Η, κατοίκου Αθηνών. Το κλητήριο θέσπισμα επεδόθη στον ανωτέρω, κατηγορούμενο Α στις 20 Αυγούστου 2012, ημέρα Δευτέρα, στον τόπο διαμονής-του (Πειραιάς), στη δοθείσα κατά την απολογία του διεύθυνσή του. Ο Δικηγόρος Αθηνών Δ, γνωστός του ανωτέρω κατηγορούμενου, στον οποίο ο τελευταίος ανέθεσε την υπόθεση, έχοντας εφοδιασθεί με σχετική προς τούτο εξουσιοδότηση του πελάτη του Α, άσκησε προσφυγή κατά της απευθείας κλήσεως στις 6-9-2012, ημέρα Πέμπτη, ενώπιον του γραμματέως του Ειρηνοδικείου Πειραιώς, στην περιφέρεια του οποίου διαμένει ο κατηγορούμενος, συντασσομένης σχετικής εκθέσεως, εκθέτοντας διεξοδικώς τους λόγους για τους οποίους πρέπει να γίνει δεκτή η προσφυγή.

- Είναι αρμόδιο καθ' ύλη και κατά τόπον το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών προς εκδίκαση της υποθέσεως;
- Είναι παραδεκτή, νομότυπη και εμπρόθεσμη η ασκηθείσα προσφυγή;
- Σε περίπτωση που ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών δεχθεί τυπικά και κατ' ουσία την προσφυγή, ποιά είναι η προβλεπομένη στη συνέχεια διαδικασία;
- Στην υποθετική περίπτωση που ο ανωτέρω Εισαγγελέας Εφετών επιστρέψει τη δικογραφία στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών για το λόγο ότι η ασκηθείσα προσφυγή είναι εκπρόθεσμη, σε ποιες ενέργειες μπορεί να προβεί ο κατηγορούμενος ή ο εξουσιοδοτημένος προς τούτο ως άνω Δικηγόρος Δ, ποίο το αρμόδιο όργανο να αποφασίσει και ποία η περαιτέρω διαδικασία;

## **B' 2013**

Ο Α εγκαλεί τον Β ότι στην Αθήνα την 8-1-2008 σε ένορκη κατάθεσή του τελευταίου, διέλαβε γι' αυτόν συκοφαντικά γεγονότα και ότι επίσης τέλεσε και το αδικήμα της ψευδορκίας μάρτυρα. Περαιτέρω, και με αφορμή την παραπάνω έγκληση ασκείται ποινική δίωξη κατά του Β για τα αδικήματα της συκοφαντικής δυσφημήσεως και της ψευδορκίας μάρτυρα. Στο κλητήριο θέσπισμα που επιδίδεται νομοτύπως και εμπροθέσμως την 5-1-2013, δεν περιέχονται ο χρόνος και ο τόπος τέλεσης των πράξεων, η επίσημη σφραγίδα και η υπογραφή του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών που το εξέδωσε, σημειώνεται επίσης, ότι δικάσιμος για τις παραπάνω κατηγορίες έχει ορισθεί και περιέχεται στο κλητήριο θέσπισμα η 28-2-2013. Ερωτάται:

- Εάν είχατε την υπεράσπιση του Β, σε ποια δικονομική ενέργεια θα προβαίνατε, ώστε να ακυρώσετε το κλητήριο θέσπισμα και να πετύχετε την ανατροπή της συζήτησης των κατηγοριών;
- Εάν το Δικαστήριο ακύρωνε το κλητήριο θέσπισμα, ποια θα ήταν η τύχη της ποινικής δίωξης;
- Στην περίπτωση που το Δικαστήριο απέρριπτε το αίτημά σας αυτό (για την ακύρωση του κλητηρίου θεσπίσματος) και εξέδιδε καταδικαστική απόφαση, τότε πως θα υποχρεώνατε το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο να αποφανθεί παραδεκτούς και για την ένσταση αυτή;
- Στην περίπτωση που ο Β, δίδοντας σας τη σχετική εντολή να τον υπερασπιστείτε, σας έθετε υπόψη πως για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και δη για όσα διέλαβε στην από 8-1-2008 ένορκη κατάθεσή του, είχε ήδη καταδικασθεί από το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών σε συνολική ποινή φυλακίσεως 16 μηνών για τα ίδια αδικήματα και εκκρεμούσε συζήτηση της εφέσεώς του, σε ποια δικονομική ενέργεια θα προβαίνατε για να τερματιστεί η ήδη ασκηθείσα ποινική δίωξη;

## **A' 2014**

Ο Α είναι κατηγορούμενος γνωστής διαμονής για διακεκριμένη περίπτωση κλοπής (άρθρο 374 Π.Κ.). Η δίκη προσδιορίζεται στις 2.10.2013. Την ημέρα εκείνη ο Α δεν εμφανίζεται αλλά στέλνει τη μητέρα του στο δικαστήριο, για να ζητήσει για λογαριασμό του αναβολή. Το δικαστήριο δέχεται το αίτημά του και αναβάλλει την εκδίκαση της υπόθεσης για τις 2.4.2014. Την ημέρα εκείνη ο Α, κατευθυνόμενος προς τα δικαστήρια, τραυματίζεται σε τροχαίο ατύχημα, χωρίς να μπορέσει να ενημερώσει το δικαστήριο και να ζητήσει εκ νέου αναβολή. Την επόμενη ημέρα ζητά την βοήθειά σας:

- Στη Γραμματεία ποιου δικαστηρίου θα απευθυνθείτε, για να πληροφορηθείτε το αποτέλεσμα της δίκης;
- Μετά από σχετική έρευνα διαπιστώνετε, ότι στον Α δεν είχε επιδοθεί κλήση, για να εμφανιστεί κατά τη δικάσμιο της 2.4.2014 και ότι το δικαστήριο τον καταδίκασε σε ποινή κάθειρξης 7 ετών, χωρίς να του διορίσει συνήγορο. Είναι νόμιμη η απόφαση του δικαστηρίου;
- Από τις δικονομικές δυνατότητες που παρέχονται στον Α, προκειμένου να ανατραπεί η καταδίκη, ποιά από αυτές θα επιλέγατε στη συγκεκριμένη περίπτωση, ως την πλέον κατάλληλη και πρόσφορη, και γιατί;
- Πρέπει ο Α να υποβληθεί στην εκτέλεση της απόφασης, προκειμένου το ένδικο μέσο που θα τον συμβουλεύσετε να ασκήσει, να είναι παραδεκτό;

## **B' 2014**

Εναντίον του Ανέστη ασκήθηκε ποινική δίωξη στην Αθήνα για ανθρωποκτονία εκ προθέσεως και συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, και συνελήφθη αφού ταυτοποιήθηκε γενετικό υλικό του, που βρέθηκε στη ζακέτα που είχε αφήσει, μετά την εξομολόγησή του στον Ιερέα της Καθολικής Εκκλησίας Klark, στην οικία του. Πριν τη σύλληψη του, με

Διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, κατεγράφησαν οι τηλεφωνικές επικοινωνίες του Ανέστη και ελήφθησαν όλα τα email του από τις διωκτικές Αρχές, λόγω του εξαιρετικώς επείγοντος χαρακτήρα της έρευνας. Επίσης, μεταξύ άλλων, εξετάσθηκε από τον Ανακριτή, ως μάρτυρας, ο ιερέας Klark, εκθέτοντας την ομολογία του Ανέστη για τα ανωτέρω εγκλήματα, που πληροφορήθηκε από τον ίδιο κατά την εξομολόγησή του. Καλούμενος ο Ανέστης να απολογηθεί, αρνήθηκε να πει οτιδήποτε. Μετά ταύτα εξεδόθη ένταλμα προσωρινής κρατήσεως με τη σύμφωνη γνώμη ανακριτή και εισαγγελέα και οδηγήθηκε στις φυλακές. Το Δικαστήριο, στο οποίο τελικώς παραπέμφθηκε ο Ανέστης, εξέτασε ως μάρτυρα κατηγορίας την Αστυνόμο Κατερίνα, σύντροφο του Ανέστη, η οποία συμμετείχε στις ανακριτικές πράξεις στην ίδια υπόθεση, έχοντας αποφασίσει να βάλει τη ζωή του Ανέστη σε τάξη. Το Δικαστήριο απέρριψε αίτημα του συνηγόρου υπερασπίσεως του Ανέστη να εξετάσει το Γ ως μάρτυρα, που πρότεινε για την υπεράσπισή του, και κήρυξε τον κατηγορούμενο Ανέστη ένοχο για τις ανωτέρω πράξεις, χωρίς την αναγνώριση ελαφρυντικής περίστασης, εκτιμώντας ρητά και την κατάθεση της Κατερίνας. Παρακαλείσθε να απαντήσετε αιτιολογημένα στις εξής ερωτήσεις:

- 1) Θα έπρεπε να έχει υποβληθεί έγκληση για την άσκηση της δίωξης;
- 2) Νομίμως χρησιμοποιήθηκε γενετικό υλικό του Ανέστη; Νομίμως κατεγράφησαν οι τηλεφωνικές επικοινωνίες του και ελήφθησαν όλα τα email του από τις διωκτικές Αρχές;
- 3) Πάσχει ακυρότητα η προδικασία λόγω της εξέτασης του κληρικού Klark ως μάρτυρα και μέχρι πότε μπορεί να προταθεί η ακυρότητα;
- 4) Ποια άμυνα είχε ο Ανέστης κατά του εντάλματος προσωρινής κράτησης, ενώπιον ποίου, εντός ποίας προθεσμίας;
- 5) Ποιο Δικαστήριο εκδίκασε την εναντίον του Α κατηγορία;
- 6) Πάσχει ακυρότητα η απόφαση λόγω της κατάθεσης της Κατερίνας στο Δικαστήριο και μέχρι πότε μπορεί να προταθεί η ακυρότητα αυτή; Ποιο Δικαστήριο θα εκδικάσει την έφεση του Ανέστη;

## A' 2015

Διάκριση ποινικών ενδίκων μέσων. Ερωτήματα:

1. Ποιες μορφές αναγνωρίζει ο Κ.Ποιν.Δ.
2. Ποια η γενική έννοια του όρου του ενδίκου μέσου.
3. Ποιες αρχές διατρέχουν το ισχύον πλαίσιο για τα ένδικα μέσα.
4. Διαχρονικό δίκαιο των ενδίκων μέσων (προϋποθέσεις και όροι επιτρεπτού και παραδεκτού κατά το χρόνο άσκησης ή κατά το χρόνο της εκδίκασης).
5. Ποια η έννοια του εννόμου συμφέροντος στην άσκηση ενδίκου μέσου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ελεύθερη ανάπτυξη στην απάντηση κάθε ερωτήματος με απλή παράθεση σκέψεων και παραπομπή στις ισχύουσες διατάξεις.

## B' 2015

Ενώ η Α έκανε, πρωινές ώρες της 17-10-2015, τον απογευματινό περίπατό της σε πάρκο της Αθήνας, ο Β, διερχόμενος δίπλα της, εντελώς αιφνιδιαστικά και με αστραπαία κίνηση της αφαίρεσε την τσάντα της, που περιείχε τα προσωπικά της είδη και το χρηματικό ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ και τρέχοντας απομακρύνθηκε. Παρατυχόντες αστυνομικοί, που αντιλήφθηκαν το συμβάν, τον κατεδίωξαν πεζοί, αλλά ο δράστης κατάφερε να διαφύγει και η αστυνομία άρχισε έρευνες για τον εντοπισμό του. Ερωτάται:

1. Επεχείρησαν νόμιμα ή όχι οι αστυνομικοί να συλλάβουν τον δράστη, χωρίς εισαγγελική παραγγελία ;
2. Εάν από τις έρευνες της αστυνομίας εντοπιστεί ο δράστης αργότερα, μπορούν νόμιμα οι αστυνομικοί να τον συλλάβουν για την παραπάνω πράξη, χωρίς εισαγγελική παραγγελία; Εάν ναι γιατί και μέχρι ποίου χρονικού σημείου φτάνει στην περίπτωση αυτή, δηλαδή στην περίπτωση του ναι, το «αργότερα»;
3. Η αστυνομία αμέσως μετά το συμβάν, έλαβε κατάθεση της παθούσης και ενός αυτόπτη μάρτυρα και ενήργησε όσες προανακριτικές πράξεις έκρινε αναγκαίες, χωρίς όμως σχετική εισαγγελική παραγγελία. Ενήργησε νόμιμα ή όχι ;
4. Εάν ο δράστης συλλαμβανόταν κατά την αστυνομική καταδίωξη : α) Είχε ή όχι δικαιώματα να ζητήσει να παρίσταται και ο συνήγορός του κατά την οποιαδήποτε εξέτασή του (π.χ. απολογία, κατ' αντιπαράσταση εξέταση προς μάρτυρα κλπ.) από τους αστυνομικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, β) Ποιες θα ήταν οι επόμενες μετά τη σύλληψη, νόμιμες ενέργειες της αστυνομίας: i) Εάν ο δράστης συλλαμβανόταν νομίμως στην Αθήνα και ii) Εάν αυτός συλλαμβανόταν νομίμως εκτός Αθηνών, π.χ. στη Θήβα ;

Σημείωση: Ελεύθερη ανάπτυξη στην απάντηση κάθε ερωτήματος, με βάση τις ισχύουσες δικονομικές διατάξεις, τις οποίες θα αναφέρετε.

## ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

## B' 2011

1. Στις 22 Οκτωβρίου 2011, ημέρα Σάββατο, ο Α εξέδωσε στην Αθήνα επιταγή, ποσού X ευρώ, επί της οποίας έθεσε ως ημερομηνία έκδοσης την 30η Δεκεμβρίου 2011, ημέρα Παρασκευή, πληρωτέα σε διαταγή του Β από υποκατάστημα Τράπεζας στην Αθήνα σε χρέωση λογαριασμού του. Αυθημερόν παρέδωσε το σώμα της επιταγής στον Β. Απαντήστε αιτιολογημένα:

- A) Εντός ποιου χρονικού διαστήματος (από πότε έως πότε) δικαιούται ο Β να εμφανίσει την επιταγή προς πληρωμή; Ποιές οι συνέπειες της μη εμπρόθεσμης εμφάνισης της επιταγής προς πληρωμή;
- B) Σε περίπτωση εμπρόθεσμης εμφάνισης και μη πληρωμής («σφράγισης») της επιταγής, σε ποιές δικαστικές ενέργειες μπορεί να προβεί ο Β κατά του Α και μέσα σε ποιές προθεσμίες;

Γ) Αν ο Α είναι ανώνυμη εταιρεία, ο νόμιμος εκπρόσωπός της που υπέγραφε και έθεσε σε κυκλοφορία την επιταγή, ευθύνεται ατομικά; Αν ναι, ποιά η ευθύνη του.

2. Στην ετερόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία «Α και Β.Ε.Ε» και έδρα την Αθήνα συμμετέχουν ο Α, ως ομόρρυθμος εταίρος, με ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο της εταιρείας 60%, και ο Β, ως ετερόρρυθμος εταίρος με ποσοστό συμμετοχής αντίστοιχα 40%, ο οποίος και κατέβαλε την εισφορά του. Στο καταστατικό της εταιρείας προβλέπεται ότι

διαχειριστής της εταιρείας είναι ο Α, ότι σε περίπτωση θανάτου του η εταιρεία δεν λύεται αλλά συνεχίζεται από τους κληρονόμους του και τον Β, ενώ δεν υπάρχει ρύθμιση για τον τρόπο λήψης των αποφάσεων. Απαντήστε αιτιολογημένα:

A) Ποιά είναι η ευθύνη του ετερόρρυθμου εταίρου Β για τις εταιρικές υποχρεώσεις έναντι τρίτων;

B) Πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις των εταίρων;

Γ) Σε περίπτωση θανάτου του Α: α) δύναται να εξακολουθήσει να περιέχεται το όνομά του στην επωνυμία της εταιρείας; β) κληρονομείται η ιδιότητα του διαχειριστή;

3. Σε σύμβαση δικαιοχρηστης (Franchising) προβλέπεται: «Ο Β (δικαιοδόχος) είναι υποχρεωμένος να πωλεί τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, που αποτελούν το αντικείμενο του Franchise, σε συγκεκριμένες τιμές που καθορίζονται από τον Α (δικαιοπάροχο) και ισχύουν σε όλα τα καταστήματα του δικτύου». Απαντήστε αιτιολογημένα:

Είναι νόμιμος ο όρος αυτός; Αν όχι, επαναδιατυπώστε τον ώστε να είναι νόμιμος.

## **A' 2012**

Ο Α και ο Β είναι αδέλφια και θέλουν να συστήσουν μια εταιρεία προκειμένου να εμπορεύονται ρούχα. Συστήνουν στις 01/01/2012 μια Ο.Ε. με επωνυμία «Α και ΣΙΑ Ο.Ε.» με ποσοστό 51% του Α και 49% του Β. Συμφωνούν ότι ο Α καταβάλλει στην Ο.Ε. ως εισφορά 5.100€ σε χρήματα και ο Β μεταβιβάζει ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητό του στη νέα εταιρεία αξίας 4.900€ ως εισφορά του στην εταιρεία. Συμφωνούν ότι η εταιρεία θα έχει διάρκεια 10 ετών, ενώ δε συμφωνούν τίποτα ιδιαίτερο σχετικά με τον τρόπο διοίκησης της εταιρείας καθώς για τα λοιπά ζητήματα παραπέμπουν ρητώς σε όσα ορίζει ο νόμος. Ερωτάται:

- α) Είναι έγκυρη η μεταβίβαση του αυτοκινήτου του Β στην εταιρεία ως εισφορά του σε αυτήν ή πρέπει και αυτός να καταβάλλει χρήμα ως εισφορά;
- β) Η εταιρεία έχει νόμιμη επωνυμία ή όφειλε να εμπεριέχει και το όνομα του Β;
- γ) Η εταιρεία αγοράζει ρούχα από μια κινεζική εταιρεία, την XIN, και δεν της πληρώνει το τίμημα αγοράς ύψους 50.000€. Κατά ποιού ή ποιών μπορεί να ασκήσει αγωγή η κινεζική εταιρεία και για μέχρι ποιού ποσού;
- δ) Δεσμεύεται η Ο.Ε., αν τη σύμβαση με την XIN την υπέγραψε μόνο ο Α;
- ε) Μετά την πάροδο της δεκαετίας τι συμβαίνει με την εταιρεία;

## **B' 2012**

1. Ο Α διαχειριστής Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) εξέδωσε την 10.10.2012 σε διαταγή του Β μία μεταχρονολογημένη επιταγή, ποσού 15.000 ευρώ, με αναγραφόμενη ημερομηνία έκδοσης 28.11.2012, πληρωτέα από Τράπεζα με χρέωση του λογαριασμού της. Η επιταγή μεταβιβάστηκε από τον Β με οπισθογράφηση στον Γ, στα πλαίσια συνεργασίας μεταξύ τους. Στη συνέχεια, ο Γ, ως νόμιμος κομιστής της επιταγής, την εμφάνισε στην τράπεζα στις 15.10.2012, πλην όμως αυτή δεν πληρώθηκε, λόγω ελλειπεών υπολοίπου, οπότε σφραγίστηκε, όπως βεβαιώθηκε στο σώμα της επιταγής από την τράπεζα. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

Είναι νόμιμη η έκδοση μεταχρονολογημένης επιταγής και πότε μπορεί να εμφανιστεί αυτή για πληρωμή στην τράπεζα; Ποια η ευθύνη του Α ως διαχειριστή της ΕΠΕ για το χρέος της εταιρίας που δημιουργήθηκε από την έκδοση από αυτόν της ακαλύπτου επιταγής;

Ποιες ενστάσεις μπορεί να αντιτάξει η ΕΠΕ ως εκδότρια της επιταγής κατά του Γ τελευταίου νόμιμου κομιστή της επιταγής και με ποιες προϋποθέσεις;

2. Οι Α και Β συνέστησαν νομίμως με το από 10.10.2010 Ιδιωτικό Συμφωνητικό Ομόρρυθμη Εταιρία με την επωνυμία «Α-Β Ο.Ε.» με έδρα την Αθήνα και αντικείμενο τις αλουμινοκατασκευές. Η διάρκεια της ως άνω εταιρίας ορίστηκε για πέντε (5) χρόνια με χρόνο έναρξης την 10.10.2010 και χρόνο λήξης την 10.10.2015. Διαχειριστής της εταιρίας ορίστηκε ο Β. Ο Α είναι δυσαρεστημένος με τον Β γιατί ως διαχειριστής της εταιρίας ευθύνεται αποκλειστικά για την κακή διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και εξετάζει το ενδεχόμενο να λύσει την εταιρία. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

Μπορεί ο Α για το λόγο που είναι δυσαρεστημένος, να λύσει την Εταιρία που έχει με τον Β πριν τον χρόνο λήξης αυτής και με τι τρόπο θα το κάνει;

Τι δικαιώματα έχει ο Β σε βάρος του Α για την πρόωρη λύση της εταιρίας και τι μπορεί να αντιτάξει ο Α; Πως λογίζεται η εταιρία μετά την λύση της, ποιος είναι φορέας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, από ποιόν εκπροσωπείται και τι συμβαίνει με την επωνυμία;

## **B' 2013**

Η ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία «ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΔΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.», με ομόρρυθμα μέλη της τους Χρήστο Χρυσοστομίδη, Παναγιώτη Λιακόπουλο και Ιωάννα Μπακοπούλου, με σκοπό να καλύψει τις ανάγκες της για κεφάλαια κινήσεως, συνήψε την 15-10-2006 με την Τράπεζα X-BANK σύμβαση πιστώσεως με ανοικτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό ύψους 100.000,00 ευρώ. Στη συνέχεια, το όριο της πιο πάνω συμβάσεως πιστώσεως αυξήθηκε διαδοχικά με τις από 20-11-2009 και 17-4-2012 πρόσθετες πράξεις κατά το ποσό των ευρώ 50.000,00 και 80.000,00, αντίστοιχα, και έτσι το συνολικό όριο αυτής διαμορφώθηκε στο ποσό των ευρώ 230.000,00. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της συμβάσεως και συγκεκριμένα την 17-3-2011 ο ομόρρυθμος εταίρος Χρήστος Χρυσοστομίδης, κάνοντας χρήση σχετικής καταστατικής ρήτρας, μεταβίβασε την εταιρική του μερίδα στον Παναγιώτη Λιακόπουλο και αποχώρησε από την εταιρία, το καταστατικό και η επωνυμία της οποίας τροποποιήθηκαν και η νέα επωνυμία της εταιρίας διαμορφώθηκε σε «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.». Κατά τον χρόνο της εξόδου του ως άνω ομορρύθμου εταίρου από την εταιρία, ήτοι την 17-3-2011, το προσωρινό κλείσιμο του αλληλόχρεου λογαριασμού εμφάνιζε χρεωστικό υπόλοιπο (παθητικό) ευρώ 140.000,00. Ακολούθως, η σύμβαση πιστώσεως και ο αλληλόχρεος λογαριασμός που τηρήθηκε για την εξυπηρέτησή της λειτουργησαν κανονικά μέχρι την 15-3-2013, οπότε, λόγω μη τηρήσεως εκ μέρους της πιστούχου των συμβατικών υποχρεώσεών της, η Τράπεζα κατήγγειλε τη σύμβαση πιστώσεως και έκλεισε τον αλληλόχρεο λογαριασμό, ο οποίος εμφάνιζε τότε οριστικό χρεωστικό κατάλοιπο ευρώ 220.000,00.

1. Είναι δυνατή η έκδοση διαταγής πληρωμής εναντίον της πιστούχου ομορρύθμου εταιρίας και των μελών αυτής για την επιδίκαση του προαναφερόμενου οριστικού χρεωστικού καταλοίπου, μετά την αναφερόμενη στο ιστορικό τροποποίηση του καταστατικού και αλλαγή της επωνυμίας της εταιρίας;
2. α) Μπορεί η ίδια διαταγή πληρωμής να εκδοθεί και κατά του αποχωρήσαντος πρώην ομορρύθμου εταίρου Χρήστου

Χρυσοστομίδη και αν ναι, για ποιο ποσό;

- β) Θα ήταν διαφορετική η απάντηση στο αμέσως παραπάνω ερώτησα (2α) αν ο αποχωρήσας εταίρος, πέραν της προαναφερόμενης ιδιότητάς του ως ομορρύθμου εταίρου, είχε παράσχει την εγγύησή του, υπογράφοντας ως εγγυητής - αυτοφειλέτης τόσο την κύρια σύμβαση πιστώσεως όσο και τις από 20-11-2009 και 17-4-2012 πρόσθετες πράξεις αυτής; γ) Ποιο είναι το απώτατο χρονικό σημείο, από πλευράς παραγραφής, στο οποίο μπορεί η δανείστρια Τράπεζα να εγγίρει τις αξιώσεις της κατά του ως άνω πρώην ομόρρυθμου εταίρου, στις παραπάνω δύο περιπτώσεις (2α και 2β);
3. Σε ποια περίπτωση ο ίδιος ως άνω πρώην εταίρος Χρήστος Χρυσοστομίδης θα μπορούσε να εξακολουθεί να ευθύνεται και για τα μετά την έξοδό του από την εταιρία συνολικά χρέη αυτής, ανεξάρτητα από την τυχόν ιδιότητά του ως εγγυητή;

## A' 2014

1. Η Α εξέδωσε την 10.4.2014 σε διαταγή του Β μία τραπεζική επιταγή ποσού 5.000 ευρώ, πληρωτέα από τη Γενική Τράπεζα ΑΕ. Ο παραπάνω λήπτης μεταβίβασε την εν λόγω επιταγή με οπισθογράφηση στον Γ, ο οποίος ακολούθως τη μεταβίβασε με οπισθογράφηση στη Δ, η οποία την εμφάνισε στις 12.4.2014 προς πληρωμή στην πληρώτρια Τράπεζα, αλλά δεν πληρώθηκε, λόγω ελλείψεως διαθεσίμων κεφαλαίων στο λογαριασμό της εκδότριας.

Ακολούθως, ο Γ κατέστη και πάλι κομιστής της επιταγής λόγω εξοφλήσεώς της. Ερωτήσεις:

- Α) Ποιες είναι οι τυχόν αξιώσεις του Γ έναντι του Β και έναντι της Α και ποια είναι η βάση των αξιώσεών του αυτών.  
Β) Ποιά είναι η προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να ασκηθούν οι όποιες αξιώσεις του.

2. Η ELCAR Α.Ε. πωλεί με επιφύλαξη της κυριότητος δύο επιβατικά αυτοκίνητα στην εταιρεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων TRAVELCAR ΕΠΕ, η οποία στην συνέχεια πτωχεύει.

Ερώτηση: Σε ποιόν ανήκουν τα πωληθέντα αυτοκίνητα και ποιά τυχόν δικαιώματα έχει η πωλήτρια;

## B' 2014

Ιδρυθηκε Ανώνυμη Εταιρία με τη επωνυμία «ΠΜ ΑΕ» και αντικείμενο την εμπορία ελαιοιλάδου. Στο καταστατικό της δεν συμπεριλήφθηκε διάταξη για τον τρόπο καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου. Ο Α μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου, συνήψε σύμβαση με την Ανώνυμη Εταιρία προκειμένου να λάβει ως δάνειο από αυτή το ποσό των 2.000 ευρώ. Εν συνεχείᾳ η εν λόγω εταιρία «ΠΜ ΑΕ», προμηθεύτηκε ποσότητες ελαιοιλάδου από την εταιρία «ΑΣ ΟΕ». Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανωνύμου Εταιρίας αποφάσισε να καταβληθεί άμεσα το τίμημα της παραπάνω αγοράς με την έκδοση επιταγών της εταιρίας. Έτσι ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτής, εξέδωσε για την πληρωμή του ελαιοιλάδου σε διαταγή της πωλήτριας εταιρίας «ΑΣ ΟΕ», την 1.10.2014 δύο ισόποσες επιταγές ποσού 5.000 ευρώ, η καθεμία, πληρωτέες στην Εθνική Τράπεζα. Οι επιταγές αυτές αν και εμφανίστηκαν εμπρόθεσμα προς πληρωμή στην πληρώτρια τράπεζα, δεν πληρώθηκαν, λόγω έλλειψης αντιστοίχων διαθεσίμων κεφαλαίων στο λογαριασμό της εκδότριας εταιρίας. Στην πρώτη επιταγή τόσο η εμπρόθεσμη εμφάνισή της όσο και η άρνηση πληρωμής δεν αποδεικνύονται εγγράφως, δηλαδή με σημείωση της τράπεζας στο σώμα αυτής. Στην δεύτερη επιταγή που σφραγίστηκε από την τράπεζα, δεν αναγράφετο στο σώμα αυτής ο τραπεζικός λογαριασμός της εκδότριας εταιρίας. Τέλος επειδή υπήρχε και ένα υπόλοιπο τιμήματος που θα έπρεπε να καταβληθεί αργότερα, συμφωνήθηκε μεταξύ των παραπάνω και εξεδόθη την ίδια ημέρα και μία λευκή επιταγή, η οποία έφερε την υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου της εκδότριας εταιρίας και όλα τα κατά νόμο στοιχεία, αλλά υπήρχε ηθελημένη έλλειψη του ποσού, που συμφωνήθηκε να είναι 2.000 ευρώ και να συμπληρωθεί από την λήπτρια εταιρία «ΑΣ ΟΕ», μετά από επιβεβαίωση της οφειλής την επόμενη ημέρα από την έκδοσή της. Όμως καίτοι την επομένη συμφωνήθηκε ότι το παραπάνω υπόλοιπο ποσό της οφειλής ήταν 2.000 ευρώ, η λήπτρια εταιρία συμπλήρωσε, ενάντια στη γενομένη συμφωνία, το ποσό των 5.000 ευρώ και οπισθογράφησε την επιταγή στον Γ, ο οποίος την εμφάνισε εμπρόθεσμα στην πληρώτρια τράπεζα και την σφράγισε ελλείψει διαθεσίμων. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

1. Τι πρόβλημα μπορεί να υπάρξει στην Ανώνυμη Εταιρία «ΠΜ ΑΕ» από το γεγονός ότι δεν υπήρξε διάταξη στο καταστατικό της για τον τρόπο κάλυψης του εταιρικού κεφαλαίου της;
2. Θεραπεύεται η παράλειψη αυτή;
3. Είναι έγκυρη η σύμβαση δανείου μεταξύ της Ανωνύμου Εταιρίας «ΠΜ ΑΕ» και του Α μέλους του ΔΣ αυτής; Δικαιούται ο Α να διεκδικήσει την καταβολή των χρημάτων από την εταιρία;
4. Υπάρχει ευθύνη των μελών του ΔΣ της Ανωνύμου Εταιρίας έναντι του νομικού προσώπου της εταιρίας για την ζημία που προξενήθηκε στην εταιρία από την έκδοση των ακαλύπτων επιταγών;
5. Υπάρχει προσωπική ευθύνη του νομίμου εκπροσώπου της εταιρίας έναντι του κομιστή των επιταγών για την πληρωμή τους;
6. Έχει δικαίωμα ο κομιστής της πρώτης επιταγής να ασκήσει αναγωγή κατά της εκδότριας εταιρίας για την πληρωμή της, με την έλλειψη εγγράφου απόδειξης στο σώμα αυτής για την εμπρόθεσμη εμφάνιση και την μη πληρωμή της;
7. Υπάρχει ακυρότητα της δεύτερης επιταγής από την μη. αναγραφή σε αυτή του τραπεζικού λογαριασμού της εκδότριας εταιρίας;
8. Είναι έγκυρη η τρίτη επιταγή λόγω της μη αναγραφής σε αυτή του ποσού κατά την έκδοσή της; Μπορεί να ανατάξει η εκδότρια εταιρία κατά του Γ κομιστή αυτή τη συμφωνία της με την λήπτρια εταιρία «ΑΣ ΟΕ», ότι δηλαδή όφειλε μόνο 2.000 ευρώ και όχι το ποσό των 5.000 ευρώ που συμπληρώθηκε τελικώς στην επιταγή;

## A' 2015

Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία AKINHTA ΑΕ εξέδωσε την 7η Ιανουάριου 2015 με μεταχρονολογημένη επιταγή, ποσού 10.000 €, πληρωτέα σε διαταγή του κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ, εμπόρου οικοδομικών υλικών, την 30η Μαρτίου 2015, για να εξοφλήσει τα υλικά που αγόρασε από αυτόν στα πλαίσια της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Την επιταγή υπέγραψε κάτω από την εταιρικά σφραγίδα της AKINHTA ΑΕ ο κ. Αναγνώστου. Την ίδια ημέρα 7 Ιανουάριου 2015, η εταιρεία AKINHTA και ο κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ συνήψαν ιδιωτική συμφωνία με την οποία συμφωνούν και αποδέχονται ότι η πληρωμή της επιταγής θα γίνει στις 30-03-2015 και ότι ο κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ παρέλαβε το σώμα της επιταγής. Ο κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ εμφάνισε, σύμφωνα με το συμφωνητικό, την επιταγή στην πληρώτρια τράπεζα την 30η Μαρτίου 2015 πλην όμως η επιταγή δεν εξοφλήθηκε από την τράπεζα, η οποία πληροφόρησε αυτόν ότι η εκδότρια εταιρεία AKINHTA ΑΕ είχε ήδη στις 16 Φεβρουαρίου 2015 ανακαλέσει την πληρωμή της. Ο κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ζήτησε από την πληρώτρια

τράπεζα να προβεί στη νόμιμη διαδικασία για τη σφράγιση της επιταγής και η πληρώτρια τράπεζα ανέγραψε στο σώμα της επιταγής ότι «δεν εξοφλήθηκε λόγω ανακλήσεως και ότι ο εταιρικός λογαριασμός από τον οποίο θα αναλάμβανε το ποσό των 10.000 €. έχει επαρκές διαθέσιμο υπόλοιπο ποσό». Ο κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ πριν προσφύγει στη δικαιοσύνη τηλεφώνησε στα γραφεία της AKINHTA AE και ζήτησε να μιλήσει με τον κ. Αναγνώστου, αλλά τον πληροφόρησαν ότι ο κ. Αναγνώστου δεν είναι νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας και πρέπει να αναζητήσει τον κ. Πετρόπουλο.

1. Ποια είναι τα δικαιώματα του κομιστή από τη μη πληρωμή της άνω επιταγής;
2. Κατά ποιου/ων θα στραφεί ο κομιστής για να ικανοποιήσει τα δικαιώματά του;
3. Η εκδότρια εταιρεία έχει δικαιώματα να αντιτάξει κατά του κομιστή;
4. Να κατονομάσετε τον εκδότη της επιταγής, είναι: Α) η εταιρεία; Β) ο κ. Αναγνώστου; Γ) ο κ. Πετρόπουλος; Γ) άπαντες; Δ) κάποιος εξ αυτών; Να αιτιολογήσετε σύντομα την επιλογή σας.
5. Θεμελιώνεται ευθύνη της πληρώτριας τράπεζας για το ότι δεν πλήρωσε την επιταγή κατά την εμφάνιση αυτής;

## **B' 2015**

Α) Στις 29 Μαρτίου 2016, ημέρα Τρίτη, σας επισκέπτεται στο γραφείο σας ο πελάτης σας Α και σας παραδίδει μία επιταγή με την εντολή να προβείτε στις νόμιμες δικαστικές ενέργειες εναντίον των εξ αυτής ενεχομένων. Από το σώμα της επιταγής προκύπτουν τα εξής:

α. Εμπρόσθια όψη: Στην θέση του εκδότη έχει υπογράψει ο Β υπό την ιδιότητά του ως μοναδικός νόμιμος εκπρόσωπος της ανώνυμης εταιρίας Ε, της οποίας την εταιρική σφραγίδα έχει θέσει άνωθεν της υπογραφής του. Η επιταγή αφορά σε πληρωμή ποσού 280.000 ευρώ και φέρει ως ημερομηνία έκδοσης την 1<sup>η</sup> Οκτωβρίου 2015. Ως λήπτρια της επιταγής αναγράφεται η ανώνυμη εταιρία Λ, της οποίας ο πελάτης σας Α τυχάνει μοναδικός νόμιμος εκπρόσωπος.

β. Οπίσθια όψη: Στο ακραίο άνω σημείο του σώματος αναγράφονται τα εξής : «ΠΛΗΡΩΣΑΤΕ ΕΙΣ ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ Τ ΠΡΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 00012/15 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ Λ ΑΕ». Ακριβώς κάτωθι έχει τεθεί σφραγίδα της λήπτριας ανώνυμης εταιρίας Λ και υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της Α. Αμέσως κάτω από αυτήν έχει τεθεί η από 1<sup>η</sup> Οκτωβρίου 2015 βεβαίωση της πληρώτριας Τράπεζας Τ, με την οποία βεβαιώνεται ότι η εν λόγω επιταγή εμφανίσθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα σε αυτήν για πληρωμή την 1<sup>η</sup> Οκτωβρίου 2015, πλην όμως δεν πληρώθηκε λόγω ελλείψεως διαθεσίμων κεφαλαίων στον λογαριασμό της εκδότριας εταιρίας Ε, επί του οποίου σύρεται η επιταγή.

Με δεδομένο ότι έκαστος εκ των Α και Β εκπροσωπεί και δεσμεύει μόνος του τις άνω εταιρίες Λ και Ε, αντίστοιχα, δια μόνης της υπογραφής του και της θέσης της εταιρικής σφραγίδας, να απαντηθούν αιτιολογημένα με αναφορά στις εφαρμοστέες διατάξεις όλα τα κάτωθι ερωτήματα:

1.α. Υφίσταται εν προκειμένω απαίτηση εκ του αξιογράφου; Ποια η φύση της, ποιος ο δικαιούχος και ποιος ο υπόχρεος εξ αυτής ;

1.β. Πότε εκκινεί και πότε λήγει η παραγραφή της ;

1.γ. Τι ενέργειες πρέπει να κάνετε ως πληρεξούσιος δικηγόρος προκειμένου να διακόψετε την παραγραφή και έως πότε;

2. Εκτός από την άνω αξιογραφική απαίτηση, υφίσταται τυχόν άλλη αξίωση; Αν όχι, γιατί; Αν ναι, ποιος ο δικαιούχος, ποιος ο υπόχρεος και ποιος ο χρόνος παραγράφής της;

3. Αν υποτεθεί ότι κατά τον χρόνο εκδόσεων της επιταγής, την εκδότρια εταιρία Ε δέσμευαν και εκπροσωπούσαν έναντι τρίτων ενεργώντας υποχρεωτικά από κοινού ο Β και η Ζ, η υπογραφή της οποίας δεν έχει τεθεί επί του σώματος της επιταγής, υφίσταται εκ του αξιογράφου απαίτηση της λήπτριας Λ; Αν όχι, γιατί; Αν ναι, κατά ποιου;

Β) Στα πλαίσια της νέας συνεργασίας σας με την Τράπεζα Τ σας ανατίθεται στις 25 Ιανουαρίου 2015 υπόθεσή της με αντικείμενο την επιδίκαση απαίτησης της εν λόγω Τράπεζας κατά της ανώνυμης εταιρίας Π. Από την μελέτη του φακέλου, την ίδια ημέρα, διαπιστώνετε ότι η Τ διατηρεί κατά της Π ληξιπρόθεσμη και απαίτητή απαίτηση ποσού 190.000 ευρώ από σύμβαση δανείου , που της είχε χορηγήσει στο παρελθόν, για την εξασφάλιση της οποίας έχει εγγραφεί νόμιμα το 2008 προσημείωση υποθήκης επί ακινήτου ιδιοκτησίας της Π. Επίσης διαπιστώνετε ότι η ανώνυμη εταιρία Π κηρύχθηκε σε πτώχευση δυνάμει της υπ' αριθμ. 4/2015 απόφασης του Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία δημοσιεύθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2015 στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών. Συμπτωματικά, δύο ημέρες μετά την ανάθεση του άνω φακέλου από την Τ σε εσάς, σας επισκέπτεται στο γραφείο σας ο πελάτης Ε, αρχιτέκτων, και σας παραδίδει έγγραφα, από τα οποία αποδεικνύεται ότι διατηρεί απαίτηση κατά της εταιρίας Π συνολικού ποσού 30.000 ευρώ από οφειλόμενες αμοιβές για παροχή υπηρεσιών του σε αυτήν. Σας αναθέτει δε την εντολή να προβείτε σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την ικανοποίηση της απαίτησής του αυτής. Να απαντηθούν αιτιολογημένα με αναφορά στις εφαρμοστέες διατάξεις όλα τα κάτωθι ερωτήματα:

1. Ποια ένδικα βοηθήματα και μέχρι πότε μπορείτε να ασκήσετε κατά νόμο για την δικαστική επιδίωξη;

α. της απαίτησης του Ε κατά της Π, και

β. της απαίτησης της Τ κατά της Π.

2. Αν υποτεθεί ότι αμφότερες οι ως άνω υποθέσεις σας ανατέθηκαν το πρώτον στις 2 Μαΐου 2015, ποια ένδικα βοηθήματα και μέχρι πότε μπορείτε να ασκήσετε κατά νόμο για την δικαστική επιδίωξη;

α. της απαίτησης του Ε κατά της Π, και

β. της απαίτησης της Τ κατά της Π.

\*\*\*\*\*

**ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ**

**B' 2015**

Μετά από προεξέταση και προσυνεννόηση με τον δερματολόγο του, κ. Ιωάννη (Ι), ο ασθενής Αντώνης (Α), 20χρονος φοιτητής, μετέβη στις 30.10.2011 στο ιατρείο του Ι προς αφαίρεση δερματικών θηλωμάτων στην περιοχή του προσώπου έναντι συμφωνημένης αμοιβής. Πρίν από την αφαίρεση ο Ι συνέστησε, όπως συνηθίζεται σε παρόμοιες περιπτώσεις, την πλύση του σημείου με διάλυμα οξείας προς εντοπισμό αόρατων θηλωμάτων. Η κυρία Πηνελόπη (Π), επί σειρά ετών βοηθός του Ι, πήρε από το ράφι ένα μπουκάλι με το υγρό και άρχισε να το επαλείφει σε επαρκή ποσότητα στο δέρμα του Α. Αμέσως μετά την πρώτη επάλειψη ο Α διαμαρτυρήθηκε για πόνο και η Π σταμάτησε αμέσως τη θεραπεία. Ο Α είχε υποστεί τοπικά εγκαύματα τρίτου βαθμού. Όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, το μπουκάλι περιείχε αυτούσιο οξείδιο οξύ και όχι διάλυμα, όπως προδιαγράφεται από την θεραπευτική διαδικασία. Μετά από θεραπευτική αγωγή αρκετών εβδομάδων από ειδικό εγκαυματολόγο ιατρό θεραπεύτηκαν τα εγκαύματα του Α και, στη συνέχεια, χρειάσθηκε να γίνει και πλαστική εγχείρηση στο πρόσωπο, η οποία ήταν επιτυχής και οδήγησε στην πλήρη αποκατάστασή του. Ο Α είχε συνολικές ιατρικές δαπάνες 2.500 ευρώ για την αποκατάστασή του και θεωρεί ότι πρέπει να πάρει και 75.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.

- 1) Ποια είναι, από άποψη ενοχικού δικαίου, η σχέση που συνδέει τον Ι και τον Α;
- 2) Ποια πρόσωπα και με βάση ποιες διατάξεις ευθύνονται για τον τραυματισμό του Α;
- 3) Ενώπιον ποιου καθ' ύλην αρμόδιου δικαστηρίου θα ασκηθεί η αγωγή του Α;
- 4) Με βάση το άρθρο 932 ΑΚ, κρίνετε εύλογο και βάσιμο το ποσό της χρηματικής ικανοποίησης που ζητεί ο Α από τον Ι;
- 5) Μπορεί ο Ι, εναγόμενος από τον Α, να προσεπικαλέσει στην εκκρεμή δίκη την ασφαλιστική του εταιρία Γ, με την οποία έχει συνάψει έγκυρη ασφάλιση αστικής επαγγελματικής ευθύνης; Αν ναι, ποιο θα είναι το βασικό περιεχόμενο και το αίτημα της προσεπίκλησης του Ι;

**A' 2016**

Ο Α, κάτοικος Πειραιώς, έχει κατά του Β, κατοίκου Αθηνών, απαίτηση από καθυστερούμενα μισθώματα, ύψους 100.000 ευρώ, η οποία (απαίτηση) του έχει επιδικαστεί με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία έχει καταστεί ήδη τελεσίδικη. Ο Β, έχοντας και άλλα χρέη προς τρίτους και αποσκοπώντας να «περισσώσει» την περιουσία του από τους δανειστές του, μεταβιβάζει λόγω γονικής παροχής στον ενήλικο υιό του Γ, κάτοικο Κορίνθου, ένα ακίνητό του που βρίσκεται στην Κόρινθο, αξίας 40.000 ευρώ, ενώ ένα άλλο ακίνητό του, αξίας 70.000 ευρώ, που βρίσκεται στη Λάρισα, το μεταβιβάζει λόγω δωρεάς εν ζωή στην επίσης ενήλικη θυγατέρα του Δ, κάτοικο Αθηνών. Μετά από αυτά, ο Α, επικαλούμενος την παραπάνω τελεσίδικη απόφαση και ισχυριζόμενος ότι τα παραπάνω ακίνητα αποτελούν τα μοναδικά εμφανή περιουσιακά στοιχεία του Β, ασκεί αγωγή κατά των Β, Γ και Δ, με την οποία ζητά: α) Τη διάρρηξη των μεταξύ Β και Γ και Β και Δ δικαιοπραξιών ως καταδολιευτικών, β) Να υποχρεωθεί καθένας από τους Γ και Δ να αναμεταβιβάσει την κυριότητα του ακινήτου του στον Β, γ) Να κηρυχθεί η απόφαση που θα εκδοθεί προσωρινά εκτελεστή, και δ) Να καταδικαστούν οι Β, Γ και Δ στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης του Α. Ερωτάται:

- 1) Είναι νόμιμα τα παραπάνω αιτήματα της αγωγής;
- 2) Η αγωγή ασκείται ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Είναι υλικά αρμόδιο το Δικαστήριο αυτό;
- 3) Απαιτείται εγγραφή της αγωγής στα βιβλία διεκδικήσεων;
- 4) Υπό τα ανωτέρω δεδομένα ο Β μπορεί να αμφισβητήσει την ύπαρξη ή το ύψος της απαίτησης του Α κατ' αυτό;
- 5) Ο εναγόμενος Γ προς απόκρουση της αγωγής ισχυρίζεται ότι αυτή ασκήθηκε σε τοπικά αναρμόδιο Δικαστήριο λόγω του ότι είναι κάτοικος Κορίνθου. Ορθά παραπονείται;
- 6) Προς απόκρουση της αγωγής αμφότεροι οι Γ και Δ ισχυρίζονται ότι δεν γνώριζαν ότι ο οφειλέτης πατέρας τους Β απαλλοτριώνει προς βλάβη του Α. Είναι βάσιμος ο ισχυρισμός τους;
- 7) Ο Β προς απόκρουση της αγωγής ισχυρίζεται ότι έχει εμφανή περιουσιακά στοιχεία και συγκεκριμένα ότι είναι κύριος οικοπέδου στη Μύκονο, αξίας 250.000 ευρώ. Τι συνιστά ο ισχυρισμός αυτός; Σε περίπτωση που αποδειχτεί και ουσιαστικά βάσιμος ποιά η τύχη της αγωγής;
- 8) Η αγωγή γίνεται δεκτή. Οι Β, Γ και Δ ασκούν κοινή έφεση επισυνάπτοντας στην έκθεση κατάθεσης παράβολο 200 ευρώ. α) Ποιο είναι το αρμόδιο για την εκδίκαση της έφεσης Δικαστήριο; β) Ορθά ο εφεσίβλητος Α ισχυρίζεται ότι για το παραδεκτό της έφεσης έπρεπε καθένας εκ των εκκαλούντων Β, Γ και Δ να καταθέσει παράβολο 200 ευρώ;

**Παρατήρηση:** Σε καθεμία από τις απαντήσεις σας να παραθέτετε και τους αριθμούς των άρθρων (με παραγράφους και εδάφια) του Αστικού Κώδικα και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στα οποία στηρίζονται οι απαντήσεις σας.

**B' 2016**

Ο Α συμφωνεί με τον Β, ο οποίος είναι πολιτικός μηχανικός και ενεργεί στη συγκεκριμένη περίπτωση ως νόμιμος εκπρόσωπος της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία Γ, να κατασκευάσει σε οικόπεδο ιδιοκτησίας του στο Διόνυσο Αττικής μια μονοκατοικία. Ειδικότερα, συμφώνησαν να προχωρήσει στη μελέτη και εκπόνηση των απαραίτητων σχεδιαγραμμάτων, στην επίβλεψη των οικοδομικών εργασιών που θα εκτελεστούν στο ως άνω οικόπεδο αλλά και στην εκτέλεση των εργασιών αυτών με συνεργεία εργατοτεχνιτών που θα επιλεγούν, θα προσληφθούν και θα παίρνουν εντολές από τον Β, με την ιδιότητα πάντοτε του νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας Γ, χωρίς καμία ανάμειξη του Α. Επίσης συμφώνησαν ότι τα οικοδομικά υλικά θα αγοράζονται από την εταιρεία Γ και θα τοποθετούνται στο εκτελούμενο έργο, χωρίς και πάλι καμία ανάμειξη του Α. Η εταιρεία Γ προκειμένου να καλύψει την αστική της ευθύνη για τυχόν ατυχήματα σε εργαζομένους για την εκτέλεση του έργου, συνήψει ασφαλιστήριο για την κάλυψη της αστικής της ευθύνης με γνωστή ασφαλιστική εταιρεία. Κατά την εκτέλεση του έργου συνέβη ένα ατύχημα: προξενήθηκαν σωματικές βλάβες σε κάποιο ανήλικο παιδί, που είχε εισέλθει με άλλα παιδιά στο εργοτάξιο για να παιξουν, σε ημέρα αργίας.

**Ερωτήματα:**

1. Ποια η σχέση που συνδέει τον Α με τον Β και την εταιρεία Γ;
2. Ο Α ευθύνεται για το ατύχημα που συνέβη στην προς εκτέλεση μονοκατοικία, ιδιοκτησίας του; Αν ναι, ποια είναι η

νομική βάση;

3. Αν ο Α ευθύνεται, μπορεί να ευθύνονται παράλληλα με αυτόν ο Β ή/και η εταιρεία Γ;
4. Αν η Γ ευθύνεται (ή συνευθύνεται) για το ως άνω ατύχημα μπορεί να προσεπικαλέσει την προαναφερθείσα ασφαλιστική εταιρεία; Αν ναι, με ποια νομική βάση και ποια αιτήματα μπορεί να προβάλει;
5. Μπορεί/ούν ο/οι ευθυνόμενος/οι να ισχυριστεί/ούν ότι οι γονείς του ανηλίκου ευθύνονται για το ως άνω ατύχημα; Αν ναι, με ποια νομική βάση και με ποιο αίτημα;
6. Εκτός από την αποκατάσταση της σωματικής υγείας του ανηλίκου, μπορεί να ζητηθεί και χρηματική ικανοποίηση λόγω της στενοχώριας, που δοκίμασαν ο ανήλικος και οι γονείς του; Ποίοι είναι οι δικαιούχοι της αξιώσης αυτής;
7. Πώς προσδιορίζεται στη σχετική διάταξη το ύψος της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης; Ποιοι παράγοντες συμπροσδιορίζουν το ύψος αυτής;
8. Τυχόν μόνιμη αναπηρία του ανηλίκου πώς αντιμετωπίζεται στο νόμο, στις διατάξεις περί αδικοπραξιών του ΑΚ;

## A' 2017

Ο Α, ο οποίος απεβίωσε στις 20.1.2005 στην Αθήνα, κατέλιπε, με την από 15.5.2001 ιδιόγραφη διαθήκη του, ολόκληρη την κινητή και ακίνητη περιουσία του στην κόρη του Β, μοναδικό τέκνο από το γάμο του με την προαποβιώσασα αυτού σύζυγό του Σ. Η ως άνω ιδιόγραφη διαθήκη δημοσιεύθηκε και κηρύχθηκε κυρία στις 2.10.2005, η δε Β αποδέχθηκε νομότυπα την επαχθείσα σ' αυτήν κληρονομιά στις 10.11.2008. Κατά το χρόνο του θανάτου του Α ευρίσκοντο στη ζωή οι αδελφοί αυτού Γ και Δ, οι οποίοι, ισχυριζόμενοι ότι η προαναφερόμενη ιδιόγραφη διαθήκη φέρει εσφαλμένη ημεροχρονολογία, ζήτησαν την ακύρωση αυτής, με αγωγή την οποία άσκησαν κατά της Β στις 15.1.2008 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείο Αθηνών. Ερωτάται:

- α) Σε ποιες ενέργειες πρέπει να προβεί η Β ώστε να θεωρηθεί νομότυπη η αποδοχή της κληρονομιάς εκ μέρους της και ν' αποκτήσει την κυριότητα των κινητών και των ακινήτων κληρονομιάιων πραγμάτων; Ποιος ο χρόνος επαγγώγης της κληρονομιάς στην από διαθήκη διαδοχή και ποιος στην από το νόμο (εξ αδιαθέτου) διαδοχή;
- β) Ασκεί έννομη επιρροή στην κτήση της κληρονομίας το γεγονός ότι η Β αποδέχθηκε την επαχθείσα σ' αυτήν κληρονομία τρία και πλέον έτη μετά τον θάνατο του πατέρα της και τη δημοσίευση της διαθήκης;
- γ) Με την εκδοχή ότι η ιδιόγραφη διαθήκη φέρει όντως εσφαλμένη ημεροχρονολογία ασκεί τούτο έννομη επιρροή στην εγκυρότητά της;
- δ) Έχουν έννομο συμφέρον οι Γ και Δ να ζητήσουν την ακυρότητα της ιδιόγραφης διαθήκης του Α;
- ε) Το γεγονός ότι η ιδιόγραφη διαθήκη δημοσιεύθηκε και κηρύχθηκε κυρία παράγει τεκμήριο γνησιότητάς της; Σε ποια περίπτωση μπορεί να παραχθεί αυτό το τεκμήριο;
- στ) Εάν η κληρονόμος Β, προκειμένου να εισπράξει χρήματα από το τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε αποκλειστικά στο όνομά του ο πατέρας της, ζητήσει την έκδοση του πιστοποιητικού περί του κληρονομικού της δικαιώματος (κληρονομητηρίου):
  - ι) σε ποιο δικαστήριο πρέπει να απευθύνεται την αίτησή της;
  - ii) η Τράπεζα έχει δικαίωμα να της αρνηθεί την ανάληψη των χρημάτων παρά την προσκόμιση του ως άνω πιστοποιητικού (κληρονομητηρίου);

Σημείωση: Να δοθεί σύντομη και σαφής απάντηση σε κάθε ερώτηση χωριστά και να παρατεθούν στο τέλος κάθε απάντησης τα σχετικά άρθρα του ΑΚ και του ΚΠολΔ στα οποία στηρίζεται αυτή.

## ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

## B' 2015

**ΘΕΜΑ:** Τον Ιανουάριο του 2014 απεβίωσε αιφνίδια στην Αθήνα συνεπεία καρδιακού επεισοδίου ο υπέργηρος Γ, του οποίου η σύζυγος είχε προαποβιώσει. Η θυγατέρα του Α, που για προσωπικούς λόγους μισούσε την μοναδική αδελφή της Β, αναζητούσε τρόπο ώστε με τη διαθήκη του πατέρα της όλη η περιουσία του (ακίνητα και κινητά συνολικής αξίας 800.000 ευρώ) να περιέλθει αποκλειστικά σε αυτή. Τότε, τον Απρίλιο του 2014, απευθύνθηκε στον γνωστό πλαστογράφο διαθηκών Π και αφού του παρέδωσε το ποσό των 20.000 ευρώ, του ζήτησε να συντάξει ιδιόγραφη διαθήκη του πατέρα της ώστε αυτή να γίνει η μοναδική κληρονόμος του. Ο Π πείστηκε και συνέταξε ιδιόγραφη διαθήκη μιμούμενος τη γραφή και υπογραφή του Γ, με την οποία όριζε ως μοναδική κληρονόμο του την Α. Μετά από αυτό η Α τον Ιούνιο του 2014 προσκόμισε τη διαθήκη στο δικαστήριο, που την κήρυξε κυρία. Στο δικαστήριο αυτό εξετάστηκε ως μάρτυρας η Δ, στενή φίλη της Α, που κατέθεσε ενδρκως, ότι η διαθήκη είναι γνήσια, παρά το ότι γνώριζε το παραπάνω εγκληματικό σχέδιο της Α. Όλα τα παραπάνω περιστατικά τα κατήγγειλε με σχετική έγκλησή της στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή Β, δηλαδή, η αδελφή της Α.

### ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

- 1) Για ποιο ή για ποια εγκλήματα πρέπει να ασκηθεί σε βάρος καθενός των εγκαλουμένων ποινική δίωξη από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών;
- 2) i) Ποια πρέπει να είναι η δικονομική πορεία της υπόθεσης αυτής στην προδικασία; ii) Ποια ένδικα μέσα έχουν οι κατηγορούμενοι κατά της παραπομπής τους;
- 3) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο, για να εκδικάσει σε πρώτο βαθμό την ως άνω υπόθεση, στην περίπτωση που προκύψουν σοβαρές ενδείξεις ενοχής όλων των κατηγορουμένων, για τις πράξεις που ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών τους άσκησε ποινική δίωξη;

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:** Σε καθεμιά από τις απαντήσεις σας θα παραθέτετε και τους αριθμούς των άρθρων (με παραγράφους και εδάφια) του Ποινικού Κώδικα ή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στα οποία στηρίζονται οι απαντήσεις αυτές.

## A' 2016

Η Α δημοτικός υπάλληλος, η οποία ήταν αρμόδια για παραλαβή δικαιοιλογητικών πρόσληψης για θέση σε δημοτική επιχείρηση, αρνήθηκε παρανόμως στην υποψήφια Β την κατάθεση των δικαιοιλογητικών της, ώστε να προσληφθεί δική της συγγενής, η οποία είχε λιγότερα μόρια από την υποψήφια Β. Ερωτάται:

- 1) Έχει διαπράξει κάποιο έγκλημα η Α και ποιο;

- 2) Ποια πρέπει να είναι η δικονομική πορεία της υπόθεσης αυτής στην προδικασία;
  - 3) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο για να εκδικάσει την ως άνω υπόθεση σε πρώτο βαθμό;
  - 4) Ποιο ένδικο μέσο έχει η Α κατά της παραπομπής της;
- Παρατηρήσεις:** Σε καθεμιά από τις απαντήσεις σας θα παραθέτετε και τους αριθμούς των άρθρων (με παραγράφους και εδάφια) του Ποινικού Κώδικα ή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στα οποία στηρίζονται οι απαντήσεις αυτές.

## B' 2016

Ο Α, ο οποίος έχει οικονομικές διαφορές με τον Β, διαπληκτίζεται με αυτόν μέσα σε μια καφετέρια. Στη συνέχεια πηγαίνει στο σπίτι του, παίρνει το περίστροφό του και επιστρέφει στην καφετέρια, όπου πυροβολεί τον Β μία φορά για να τον σκοτώσει. Όμως ο Β τραυματίζεται μόνο στο πόδι ελαφρά με αποτέλεσμα να παραμείνει στο νοσοκομείο για μερικές ημέρες. Αμέσως μετά ο Α παραδίδεται στο πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα. **Ερωτάται:**

1. Για ποιο ή ποια εγκλήματα πρέπει να ασκηθεί σε βάρος του Α ποινική δίωξη από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών;
2. Ποια πρέπει να είναι η δικονομική πορεία της ανωτέρω υπόθεσης στην προδικασία;
3. Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο για να εκδικάσει την ανωτέρω υπόθεση;
4. Ποιο ένδικο μέσο έχει ο Α κατά της παραπομπής του στο δικαστήριο;

## A' 2017

Ένας εργολάβων οικοδομών, κατά την ανέγερση σκελετού πολυκατοικίας στον Πειραιά, παρέλειψε να τοποθετήσει, όπως άριζε ο νόμος, προστατευτικό κιγκλίδωμα στο φρεάτιο του ασανσέρ της οικοδομής αυτής, με συνέπεια ένας εργάτης, ο οποίος δούλευε στην οικοδομή, να γλιστρήσει, να πέσει μέσα στο φρεάτιο, και να υποστεί κάταγμα λεκάνης. Κατά την προκαταρκτική εξέταση που διενεργήθηκε, ο εργάτης δεν προσήλθε να καταθέσει στον πταισματοδίκη και δεν υπέβαλε μήνυση κατά του εργολάβου. **Ερωτήσεις:**

- α) Ποια αξιόποινη πράξη τέλεσε ο εργολάβος; Να αναφέρετε τον αριθμό των σχετικών άρθρων του ΠΚ.
- β) Ο εισαγγελέας θα ασκήσει ή όχι ποινική δίωξη σε βάρος του και γιατί;
- γ) Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο να δικάσει την υπόθεση σε πρώτο και δεύτερο βαθμό; Δικαιούται ο εργολάβος να ασκήσει προσφυγή κατά της παραπομπής του στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο;
- δ) Αν το πρωτοβάθμιο δικαστήριο κηρύξει αθώο τον κατηγορούμενο υπάρχει δυνατότητα να ασκηθεί έφεση κατά της αθωατικής απόφασης και να καταδικαστεί ο κατηγορούμενος; Αιτιολογείστε την απάντησή σας.

## ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

### B' 2015

Ο Α πώλησε στον Β στη Αθήνα στις 20-01-2014 ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο σε άριστη κατάσταση, αντί τιμήματος 40.000 ευρώ. Επειδή κατά τη σύναψη της σύμβασης και την παράδοση του αυτοκινήτου σε εκείνον, ο αγοραστής (Β) δεν είχε μετρητά να εξοφλήσει το τίμημα, συμφώνησαν αυτό να πιστωθεί για 3 μήνες. Συμφώνησαν λοιπόν ότι ο Β θα κατέβαλε στον Α το τίμημα στις 21-04-2014. Σε εξασφάλιση της απαίτησης του Α συμφωνήθηκε μεταξύ των προαναφερομένων να εκδοθεί, την ίδια ημέρα (20-01-2014) ισόποση συναλλαγματική πληρωτέα την 21-04-2014, με αποδέκτη τον Β, που κατά τους όρους της συμφωνίας, θα παρέμενε στα χέρια του πωλητή (Α), ο οποίος είχε υποχρέωση, μόλις εξοφλείτο το τίμημα να την επιστρέψει στον αγοραστή (Β). Ο Α εξέδωσε στις 20-01-2014 τη συναλλαγματική, χωρίς, από παραδομή, να σημειώσει επ' αυτής τον τόπο της έκδοσής της, την αποδέχθηκε δε αυθημερόν ο Β. Ο τελευταίος όμως δεν κατέβαλε το τίμημα μέχρι τις 21-04-2014, όπως είχε συμβατική υποχρέωση.

#### ΕΡΩΤΑΤΑΙ:

- α) Η μη αναγραφή του τόπου έκδοσης της συναλλαγματικής επιδρά επί του κύρους της;
- β) Με ποιο τρόπο ο εκδότης Α μπορεί να ικανοποιήσει την αξιωσή του κατά του Β από το αξιόγραφο; Ποια ενέργεια προκρίνετε και γιατί;
- γ) Γιοιος είναι ο χρόνος παραγραφής της αξιωσης από τη συναλλαγματική κατά του Β;
- δ) Μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας αυτής, μπορεί ο Α να διεκδικήσει με άλλο τρόπο την ικανοποίηση της αξιωσής του από το αξιόγραφο και με βάση ποιες διατάξεις;
- ε) Στην υποθετική περίπτωση που η συναλλαγματική μεταβιβάζοταν με οπισθογράφηση στον Γ, κατά ποιών θα είχε δικαίωμα να στραφεί ο τελευταίος, που είναι και κομιστής (Γ) και σε ποιο χρόνο θα υπέκυπτε σε παραγραφή η σχετική αξιωσή του;

### A' 2016

Ο ιδιοκτήτης εργοστασίου μεταλλουργίας Α εκδίδει την 07-01-2016 σε διαταγή του εισαγωγέα Β μια επιταγή 100.000 ευρώ, για την πληρωμή ενός μηχανήματος επεξεργασίας μετάλλων που αγόρασε από αυτόν. Μία μέρα μετά την παράδοση του μηχανήματος, αυτό σταματάει να λειτουργεί λόγω βλάβης και ο Α στις 13-01-2016, με εξώδικη διαμαρτυρία που επιδίδεται στον Β, του γνωστοποιεί ότι υπαναχωρεί από την πώληση και ταυτόχρονα ανακαλεί την επιταγή.

- 1) Μπορεί ο Β στις 14-01-2016 να εμφανίσει την ως άνω επιταγή στην πληρώτρια τράπεζα και να ζητήσει την πληρωμή της;
  - 2) Σε περίπτωση που η πληρώτρια βεβαιώσει τη μη πληρωμή της ποια δικαιώματα έχει ο Β κατά του Α;
  - 3) Πότε παραγράφεται η αξιωση του Β κατά του Α με βάση την ως άνω επιταγή;
- Οι απαντήσεις να έχουν αιτιολογία και αναφορά στις διατάξεις που στηρίζονται.

### B' 2016

Ο Α ως κομιστής της υπ' αριθμ. 18259702-4 τραπεζικής επιταγής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος ΑΕ, εκδόσεως του Β κατοίκου Αθηνών την 01-09-2015 στην Αθήνα για ποσό 25.000 ευρώ, αφού (ο Α) εμφάνισε αυτή προς πληρωμή στην πληρώτρια τράπεζα στις 03-09-2015 και δεν πληρώθηκε, επέτυχε μετά την υποβολή στις 04-03-2016 αίτησης στο

Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών την έκδοση της υπ' αριθμ. 43/04-03-2016 διαταγής πληρωμής του Δικαστηρίου αυτού. Ακολούθως, αντίγραφο αυτής της διαταγής πληρωμής, επέδωσε με δικαστικό επιμελητή στον Β στις 07-03-2016 με επιταγή προς πληρωμή, με την οποία επέτασσε αυτόν να του καταβάλει για κεφάλαιο το ποσό των 25.000 ευρώ, με τους νόμιμους τόκους και τα δικαστικά έξοδα. Μετά την ως άνω επίδοση της διαταγής πληρωμής, ο Β δεν ασκεί ανακοπή εναντίον αυτής και παρέρχεται άπρακτη η δεκαπενθήμερη προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 632 ΚΠολΔ. Στη συνέχεια, ο Α δεν επιδίδει μέχρι σήμερα εκ νέου τη διαταγή πληρωμής προς τον Β. Ερωτάται:

1. Ποια είναι η έναρξη και ο χρόνος παραγραφής της εκ της ως άνω επιταγής αξίωσης του Α; Ο Α επέτυχε την έκδοση της διαταγής πληρωμής πριν να παραγραφεί η αξίωσή του από την επιταγή αυτή;
2. Από ποιες διατάξεις διέπονται οι λόγοι αναστολής και διακοπής της παραγραφής του νόμου περί επιταγής; Εν προκειμένω, μετά την έκδοση της επιταγής μεσολάβησε κάποιο γεγονός που να διέκοψε μια φορά την παραγραφή της έξι επιταγής αξίωσης του Α;
3. Αν σήμερα (05-11-2016), ο Α επιδιώκει αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του Β με βάση την ανωτέρω αναφερόμενη διαταγή πληρωμής, παρέχεται το δικαίωμα στον Β να αρνηθεί την εκπλήρωση της υποχρέωσής του, με την προβολή σχετικής ένστασης επικαλούμενος επιγενόμενο λόγο παραγραφής της αξίωσης εκ της ως άνω επιταγής; Οι απαντήσεις να είναι αιτιολογημένες, με αναφορά στις διατάξεις που στηρίζονται.

## A' 2017

Ο Α εξέδωσε σε διαταγή του, στην Αθήνα, μια τραπεζική επιταγή ποσού 15.000 ευρώ, πληρωτέα από την Τράπεζα Δ, σε χρέωση του λογαριασμού που τηρούσε σ' αυτήν, την οπισθογράφησε και την παρέδωσε στη Β, προς εξόφληση οφειλής του, με τη συμφωνία τους να συμπληρωθεί από τη Β η ημερομηνία έκδοσης την 31.10.2015, την οπισθογράφησε και την παρέδωσε στην Τράπεζα Γ προς μερική κάλυψη οφειλής της. Όταν η Τράπεζα Γ, στις 31.10.2015, την εμφάνισε προς πληρωμή στην πληρώτρια Τράπεζα Δ, διαπιστώθηκε από το μηχανογραφικό κέντρο της τελευταίας ότι υπήρχε προηγούμενη εντολή του Α περί μη πληρωμής αυτής της επιταγής, παρόλο που υπήρχε επαρκές υπόλοιπο στο λογαριασμό του, με αποτέλεσμα η επιταγή να παραμείνει απλήρωτη. Το γεγονός αυτό βεβαιώθηκε στο σώμα της επιταγής από την πληρώτρια τράπεζα Δ στις 4.11.2015. Στη συνέχεια, η Β πλήρωσε την εν λόγω επιταγή στην Τράπεζα Γ και ανέλαβε αυτήν. Η Β με βάση την επιταγή αυτή ζήτησε και εκδόθηκε διαταγή πληρωμής κατά του Α στις 10.4.2016, την οποία και επέδωσε σε αυτόν αυθημερόν. Ο Α άσκησε ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής, αιτούμενος την ακύρωσή της, ισχυριζόμενος: α) ότι την επιταγή την είχε παραδώσει στη Β λευκή ως προς την ημερομηνία έκδοσης και ότι συμπληρώθηκε χωρίς να προηγηθεί συνεννόησή τους, όπως είχαν συμφωνήσει, και β) ότι σε κάθε περίπτωση η αξίωση της Β εκ της επιταγής έχει παραγραφεί. Ερωτάται υπό τα δεδομένα αυτά:

- 1) Νομίμως εκδόθηκε η άνω επιταγή χωρίς να αναγράφεται σ' αυτήν η ημεροχρονολογία έκδοσής της; Μπορεί να συμπληρωθεί εκ των υστέρων, παρά τα συμφωνηθέντα;
- 2) Η δήλωση ανάκλησης της επιταγής, δηλαδή της εντολής για πληρωμή, που έγινε από τον εκδότη Α προς την πληρώτρια τράπεζα Δ, πριν από την ως άνω εμφάνιση της επιταγής προς πληρωμή, έχει κάποιο έννομο αποτέλεσμα;
- 3) Η Β ανέλαβε νομίμως την επιταγή από την Τράπεζα Γ, εφόσον πλήρωσε σε αυτήν το αναγραφόμενο ποσό;
- 4) Ο Α είχε δικαίωμα να προτείνει με την ασκηθείσα ανακοπή του κατά της Β τον υπό στοιχείο α' ισχυρισμό του (ένσταση);
- 5) Αν υποτεθεί ότι η ημεροχρονολογία 31.10.2015, που τέθηκε στην επιταγή, είχε πράγματι συμφωνηθεί, η αξίωση της Β εκ της επιταγής κατά του εκδότη Α ήταν παραγεγραμμένη κατά το χρόνο επίδοσης της διαταγής πληρωμής;

Σημείωση: Να δοθεί σύντομη και σαφής απάντηση σε κάθε ερώτηση χωριστά και να παρατεθούν στο τέλος κάθε απάντησης τα σχετικά άρθρα του νόμου στα οποία στηρίζεται αυτή.

## ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

## B' 2015

Με την α/2.6.2014 πράξη του Περιφερειάρχη επιβλήθηκε στη Χ, η οποία έχει λάβει άδεια λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, το οποίο βρίσκεται σε ακίνητο που έχει μισθώσει από τον Ψ, πρόστιμο ποσού 20.000 ευρώ λόγω λειτουργίας του πρατηρίου της σε ημέρα (Τετάρτη) και ώρα (22:00) που θα έπρεπε κατά το νόμο (νόμος του έτους 1998) να είναι κλειστό. Το πρόστιμο επιβλήθηκε βάσει υπουργικής απόφασης του έτους 1999, με την οποία ορίζεται ότι «επί μη τηρήσεως του ωραρίου λειτουργίας των πρατηρίων υγρών καυσίμων ο Νομάρχης (ήδη Περιφερειάρχης) επιβάλλει πρόστιμο ύψους από 15.000 έως 20.000 ευρώ».

1. Με ποιο ένδικο βοήθημα και σε ποιο δικαστήριο μπορεί η Χ να ζητήσει την ακύρωση της πράξης επιβολής προστίμου; Μπορεί να ζητήσει την αναστολή εκτέλεσης της πράξης, με ποιο τρόπο και τι πρέπει να ισχυριστεί;
2. Έχει έννομο συμφέρον να προσβάλει την πράξη επιβολής προστίμου ο Ψ, ιδιοκτήτης του ακινήτου του πρατηρίου, ισχυριζόμενος ότι «η επιβολή του υπέρογκου αυτού ποσού προστίμου θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία καταβολής μισθώματος εκ μέρους της Χ» προς τον ίδιο;
3. Την 2.7.2014 κοινοποιήθηκε στην Χ η ως άνω πράξη του Περιφερειάρχη. Εμπροθέσμως ασκείται κατά του κύρους της πράξης αυτής ένδικο βοήθημα στις 16.9.2014;
4. Αν μετά την άσκηση του ένδικου βοηθήματος κατά της πράξης επιβολής προστίμου και πριν την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης στα δικαστήρια της ουσίας με νεότερη υπουργική απόφαση (του έτους 2014, με έναρξη ισχύος από 1.10.2014) ορίζοταν το ύψος του προστίμου από 15.000 ευρώ έως 30.000 ευρώ, ποιος θα ήταν ο εφαρμοστέος κανόνας από τα δικαστήρια;
5. Η Χ προβάλλει με το ένδικο βοήθημα που άσκησε, ότι δεν είναι νόμιμη η επιβολή του προστίμου, διότι η θέσπιση ωραρίου λειτουργίας στα πρατήρια υγρών καυσίμων θίγει την προσωπική και οικονομική της ελευθερία, η οποία συνισταται στην ελευθερία της να λειτουργεί την επιχείρησή της χωρίς ωράριο. Είναι βάσιμος ο ισχυρισμός της (να αναφέρετε επιχειρήματα και για τις δύο εκδοχές, δηλαδή υπέρ και κατά της συνταγματικότητας της ρύθμισης);

## **A' 2016**

1. Με απόφαση του Διοικητή του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών, ύστερα από εισήγηση της ειδικής Επιτροπής Κρίσεων, ο ιατρός Α ορίσθηκε Συντονιστής Διευθυντής στο Ακτινοδιαγνωστικό Τμήμα του Νοσοκομείου. Ο ιατρός Β, ο οποίος είχε συμμετάσχει και αυτός στην διαδικασία της επιλογής παραπονείται για την μη επιλογή του και σας ζητάει να τον ενημερώσετε σχετικά με το ποιο ένδικο βοήθημα μπορεί να ασκήσει, εντός ποιας χρονικής προθεσμίας και ενώπιον ποιου δικαστηρίου, προκειμένου να προσβάλλει την απόφαση του Διοικητή και επιπλέον σας ζητάει να τον πληροφορήσετε, εάν μπορεί να ζητήσει ταυτόχρονα και την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης αυτής.

2. Ο ιατρός Α μπορεί να καταστεί διάδικος στη δίκη μεταξύ του Β και του Νοσοκομείου; Με ποιο ένδικο βοήθημα και με ποια διαδικασία;

3. Ο ιατρός Γ, ο οποίος δεν είχε συμμετάσχει στην όλη διαδικασία της κρίσης – επιλογής, μπορεί να καταστεί διάδικος στην ανωτέρω δίκη;

4. Στην περίπτωση που γίνεται από το Δικαστήριο δεκτό το ένδικο βοήθημα του Β, το νοσοκομείο και ο Α δύνανται να ασκήσουν κάποιο ένδικο μέσο κατά της αποφάσεως αυτής;

5. Κατά τη γνώμη σας είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα η ρύθμιση του άρθρου 5<sup>Α</sup> εδάφιο 1 του Ν. 702/1977 με την οποία ορίζεται ότι οι αποφάσεις των διοικητικών εφετείων που εκδίδονται επί των διαφορών των περιπτώσεων α', β', γ', ε', ια' και ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ίδιου ως άνω νόμου δεν υπόκεινται σε έφεση, σε συνδυασμό με τη θέσπιση των εξαιρέσεων που προβλέπει το εδάφιο 2 του ίδιου άρθρου 5<sup>Α</sup>;

## **B' 2016**

Από το Συμβούλιο Διοίκησης (εφεξής Σ.Δ.) του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου, που λειτουργεί ως ν.π.δ.δ. (νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου), προσλήφθηκε ιατρός μεταξύ άλλων συνυποψηφίων του ιατρών, ως «συμβασιούχος», μετά από διαγωνιστική διαδικασία, η οποία προσδιορίζεται επ' ακριβώς (προϋποθέσεις για τη συμμετοχή, αξιολογικά κριτήρια, προφορική συνέντευξη ενώπιον Α'βάθμιας Επιτροπής, δυνατότητα προσφυγής σε Β'βάθμια Επιτροπή για ουσιαστικούς λόγους) σε υπουργική απόφαση (υ.α.), εκδοθείσα σε εκτέλεση νόμου. Οι μηνιαίες αποδοχές και το, τυχόν, οικογενειακό επίδομα προσδιορίζοταν στην ως άνω υ.α., χωρίς καμία αναφορά σε επιδόματα που χορηγούνται σε άλλους ιατρούς του Νοσοκομείου, συνδεομένους με σχέση δημοσίου δικαίου με αυτό, είναι δηλαδή μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι. Ο προαναφερθείς ιατρός κατά την εκτέλεση κάποιας ιατρικής πράξης, ενήργησε με αμέλεια, με αποτέλεσμα να προσβληθεί σε μόνιμη βάση η υγεία του ασθενούς. Ερωτάται:

1. Μπορεί κάποιος από τους συνυποψηφίους ιατρούς να προσβάλει την απόφαση πρόσληψης του ως άνω Νοσοκομείου; Αν ναι, ενώπιον ποιου Δικαστηρίου, εντός πόσης προθεσμίας από τη γνώση της ως άνω απόφασης και ποίους λόγους μπορεί να προβάλει; Μπορεί να απευθυνθεί κατ' ευθείαν στο αρμόδιο Δικαστήριο ή πρέπει προηγουμένως να προσφύγει στην Β'βάθμια Επιτροπή της υ.α.;

2. Μπορεί ο τελικώς προσληφθείς ιατρός να παρέμβει στην ανοιγείσα δίκη υπέρ του κύρους της απόφασης του Σ.Δ. του Νοσοκομείου; Αν ναι, εντός πόσης προθεσμίας;

3. Ο προσληφθείς «συμβασιούχος» ιατρός μπορεί να ζητήσει να υποχρεωθεί το ως άνω Νοσοκομείο να καταβάλλει και σ' αυτόν κάθε επίδομα που καταβάλλει στους μόνιμους συναδέλφους του;

4. Ποιος/οι ευθύνεται/νονται για την αποζημίωση προς αποκατάσταση της υγείας και για την χρηματική ικανοποίηση λόγω θηικής βλάβης του ασθενούς; Αν υπάρχει αποκλειστική ευθύνη (ή συνευθύνη) του Νοσοκομείου ή του ιατρού, σε ποια νομική βάση στηρίζεται αυτή και ποιο είναι το αρμόδιο Δικαστήριο;

5. Με την υπόθεση ότι υπάρχει ευθύνη του Νοσοκομείου και αυτό υποχρεώνεται πρωτοδίκως να καταβάλει στον ασθενή το ποσό των 10.000 € για την αποκατάσταση των υλικών ζημιών του ασθενούς και το ποσό των 4.000 € για την χρηματική ικανοποίησή του: Έχει δικαίωμα το Νοσοκομείο να ασκήσει έφεση κατά της ως άνω απόφασης; Εντός πόσης προθεσμίας και ενώπιον ποιου Δικαστηρίου; Ο ασθενής έχει δικαίωμα να ασκήσει και αυτός έφεση; Αν ναι, εντός πόσης προθεσμίας; Μετά την πάροδο της προθεσμίας της έφεσης, έχει κάποιο ένδικο βοήθημα ο ασθενής για να αντικρούσει την έφεση του Νοσοκομείου;

6. Αν το ένδικο βοήθημα του ασθενούς προσδιορισθεί μετά παρέλευση 6 και πλέον ετών από την άσκησή του, υπάρχει κίνδυνος παραγραφής των αξιώσεων του ασθενούς «εν επιδικίᾳ», ενόψει του ότι καταρχήν η παραγραφή των αξιώσεων εξ αδικοπραξίας είναι 5ετής (άρθρ. 937 ΑΚ και άρθρ. 48 παρ. 1 ν. 496/1974);

7. Ο ασθενής μπορεί να ζητήσει προσωρινή επιδίκαση κάποιου ποσού για να καλύψει κάποια έξοδα και αμοιβές που δεν καλύπτονται από τον ΕΟΠΥΥ; Αν ναι, ποιο ένδικο βοήθημα πρέπει να ασκήσει και ενώπιον ποιου Δικαστηρίου;

## **A' 2017**

Το 2011 έλαβε χώρα αεροπορικό ατύχημα, με αποτέλεσμα το θάνατο του Α. Για το ατύχημα υπήρχε συνυπευθυνότητα τόσο της αεροπορικής εταιρείας όσο και των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας του ελληνικού αεροδρομίου. Το 2013 η Β, χήρα του Α, άσκησε ένδικο βοήθημα ενώπιον των Δικαστηρίων της Θεσσαλονίκης, με το οποίο ζητούσενα αναγνωριστεί η ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου και, ειδικότερα, να αναγνωριστεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο της οφείλει αποζημίωση 200.000 ευρώ νομιμοτόκων. Ερωτάται:

1) α) Με ποιο ένδικο βοήθημα και ενώπιον ποιου Δικαστηρίου μπορεί να επιδώξει η Β την ικανοποίηση των απαιτήσεών της κατά του Ελληνικού Δημοσίου; β) Σε ποιες διατάξεις και σε ποιες ουσιαστικές προϋποθέσεις θα στηριχθεί η άσκηση του ανωτέρω ενδίκου βοηθήματος;

2) Οι ουσιαστικού δικαίου συνέπειες του ανωτέρω ενδίκου βοηθήματος επέρχονται με την κατάθεση ή με την κοινοποίηση αυτού;

3) Θα μπορούσε η υπογραφή και κατάθεση του δικογράφου του ως άνω ενδίκου βοηθήματος να γίνει από την Β αυτοπροσώπως;

4) Πρέπει η Β να καταβάλει δικαστικό ένσημο κατά τη συζήτηση της υπόθεσης;

5) Αν το ανωτέρω ένδικο βοήθημα απορριπτόταν ως απαράδεκτο, θα μπορούσε η Β να επανέλθει με άλλο ένδικο βοήθημα;

6) Σε περίπτωση απόρριψης του ως άνω ενδίκου βοηθήματος, με ποιο ένδικο μέσο, σε ποια προθεσμία και ενώπιον ποιου Δικαστηρίου μπορεί η Β να προσβάλει την απόφαση;

**B' 2015**

Στην πόλη Ψ, ο Α απόφοιτος κολεγίου στο οποίο διδάσκονται νομικά μαθήματα, λειτουργεί γραφείο επί της οδού Μ σε ισόγειο διαμέρισμα, στην πρόσοψη του οποίου έχει αναρτήσει επιγραφές, με τις οποίες υπόσχεται τη δυνατότητά του να αναλαμβάνει δικαστικά υποθέσεις πολιτών που έχουν οφειλές προς τις τράπεζες. Οι συναντήσεις-συζητήσεις με τους οφειλέτες γίνονται στο ως άνω γραφείο, όπου του προσκομίζουν τα έγγραφα των οφειλών και συμφωνούν την αμοιβή του Α. Στις συζητήσεις στο γραφείο αυτό, παρίσταται και ο δικηγόρος Β μέλος του δικηγορικού συλλόγου του πρωτοδικείου Ψ, ο οποίος είναι γνωστός με την ιδιότητά του στη πόλη και εν προκειμένω, προσπαθεί να αποκτήσει με αυτό τον τρόπο πελατεία από τη συγκεκριμένη ομάδα των πολιτών-οφειλετών τραπεζών και δηλώνει ότι συνεργάζεται με τον Α στις υποθέσεις που αναλαμβάνει το συγκεκριμένο γραφείο και πράγματι υπογράφει με τη σφραγίδα του δικόγραφα ή άλλα έγγραφα που συντάσσει ο Α.

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:**

1. Μπορεί ο Α να αναλαμβάνει δικαστικά τις παραπάνω υποθέσεις; ή αυτές ανήκουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα του δικηγορικού λειτουργήματος;
  2. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Ψ αν διαπιστώσει ότι ο Α διενεργεί πράξεις που ανήκουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα του δικηγορικού λειτουργήματος έχει δυνατότητα να στραφεί κατά του Α; Και αν ναι τι μέτρα μπορεί να λάβει;
  3. Ο δικηγόρος Β με τη προπεριγραφόμενη συμπεριφορά του παραβίασε διατάξεις του κώδικα δεοντολογίας και αν ναι ποιες;
- Οι απαντήσεις να έχουν αιτιολογία και αναφορά στις διατάξεις που στηρίζονται.

**A' 2016**

Ο εντολέας Ε ανέθεσε στο δικηγόρο Γ τη διεκδίκηση αποζημίωσής του και χρηματικής ικανοποίησής του λόγω ηθικής βλάβης από τραυματισμό του σε τροχαίο ατύχημα. Συμφώνησαν εγγράφως ότι ο δικηγόρος θα λάβει ως αμοιβή 10% από το τελεσιδίκως επιδικασθέν ποσό. Ενώ ο Γ είχε ασκήσει και προσδιορίσει την αγωγή, ο δικηγόρος Δ έχοντας λάβει γνώση της συμφωνίας, πρότεινε στον Ε να αναλάβει την υπόθεση αυτή με αμοιβή 6% επί του τελεσιδίκως επιδικασθέντος ποσού. Ο Ε, θεωρώντας ως συμφερότερη την πρόταση αυτή, ανακάλεσε την εντολή προς τον Γ και του ζήτησε την επιστροφή του φακέλου, χωρίς να καταβληθεί κάποια αμοιβή. Στο μεταξύ στην παράλληλη ποινική υπόθεση για το τροχαίο ατύχημα εκλήθη ως μάρτυρας ο δικηγόρος του Ε, Γ.

- 1) Πώς κρίνετε δεοντολογικά τη συμπεριφορά του Δ;
- 2) Ποια τα δικαιώματα του Γ στο αίτημα του εντολέα του να του επιστραφεί ο φάκελος; Σε περίπτωση αρνήσεως επιστροφής φακέλου, πώς δύναται ο εντολέας να τον αναλάβει;
- 3) Δύναται να καταθέσει ο Γ ως μάρτυρας; (να μη ληφθούν υπ' όψιν για το τελευταίο ερώτημα οι διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας).

**B' 2016**

A. Στο Δικηγορικό Σύλλογο Ψ υποβλήθηκε καταστατικό σύστασης δικηγορικής εταιρίας, που περιείχε τις παρακάτω διατάξεις:

**1. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «Β και Δ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ»**

Στην πόλη Ψ σήμερα, 3 Σεπτεμβρίου 2015, οι παρακάτω συμβαλλόμενοι: 1) Α.Β., δικηγόρος Ψ, κάτοικος Ψ, οδός Χ, αρ. Ω. 2) Γ.Δ., δικηγόρος Ψ, κάτοικος Ψ, οδός Χ, αρ. Ω. 3) Ε.Ζ., συνταξιούχος δικηγόρος Ψ, κάτοικος Ψ, οδός Χ, αρ. Ω. 4) Η.Θ., συμβολαιογράφος Ψ, κάτοικος Ψ, οδός Χ, αρ. Ω. αποφασίζουν τη σύσταση ομόρρυθμης δικηγορικής εταιρίας με τους παρακάτω όρους:

**2. ΕΠΩΝΥΜΙΑ**

1) Η επωνυμία της εταιρίας είναι «Β και Δ ομόρρυθμη Δικηγορική Εταιρία».

2) Η αλλαγή της επωνυμίας γίνεται με τροποποίηση του καταστατικού. Η νέα επωνυμία καθορίζεται με απόφαση των  $\frac{3}{4}$  των μεριδίων των εταίρων.

**3. ΣΚΟΠΟΣ**

Σκοπός της εταιρίας είναι η παροχή κάθε είδους δικηγορικών, λογιστικών και κτηματομεσιτικών υπηρεσιών σε τρίτους.

**4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ**

Η εταιρία είναι αόριστης διάρκειας.

**5. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΑΙΡΩΝ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

1) Οι εταίροι δεν υποχρεούνται να εισφέρουν την προσωπική τους εργασία στην εταιρία. Υποχρεούνται όμως να εισφέρουν είδος (βιβλία, έπιπλα, κ.λπ.) κατά χρήση.

2) Για τις έναντι τρίτων τυχόν υποχρεώσεις της εταιρίας ευθύνεται το νομικό πρόσωπο και όχι οι εταίροι.

**6. ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**

1) Η εταιρία διοικείται και εκπροσωπείται από τον Κ.Λ., λογιστή, που οι εταίροι ορίζουν διαχειριστή της εταιρίας και η θητεία του είναι τριετής.

2) Ο διαχειριστής έχει τη διοίκηση του νομικού προσώπου της εταιρίας, φροντίζει και διαχειρίζεται τις υποθέσεις της και την εκπροσωπεί, δικαστικά και εξώδικα.

3) Ο διαχειριστής ορίζεται με ομόφωνη απόφαση των εταίρων και ανακαλείται με ομόφωνη απόφαση των εταίρων, για οποιονδήποτε λόγο.

4) Ο διαχειριστής δικαιούται αμοιβής, που αποφασίζεται με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

**7. ΕΙΣΟΔΟΣ – ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ – ΑΠΟΒΟΛΗ ΕΤΑΙΡΟΥ**

1) Η πρόσληψη νέου εταίρου δεν επιτρέπεται.

2) Επιτρέπεται η αποχώρηση εταίρου, ελεύθερα οποτεδήποτε, μετά από προηγούμενη έγγραφη γνωστοποίηση στην εταιρία, υπό την προϋπόθεση ότι έχει παρέλθει εξάμηνο από τη γνωστοποίηση.

**ΕΡΩΤΗΜΑ**

Θα εγκριθούν από τον Δικηγορικό Σύλλογο Ψ οι παραπάνω διατάξεις και, αν όχι, για ποιους λόγους, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων;

Β. Ο δικηγόρος Α.Β. της ως άνω εταιρίας ενημερώνει την 20.10.2015 το δικηγόρο Χ ότι, κατά τη δικάσιμο του Εφετείου Ψ της 2ας.11.2015, στη μεταξύ τους αντιδικία θα ζητήσει αναβολή στη συζήτηση της πρωτοείσακτης υπόθεσής τους γιατί δεν θα μπορέσει να προετοιμαστεί λόγω προσωπικού προβλήματος. Κατά τη δικάσιμο της 2ας.11.2015, κατά την εκφώνηση της υποθέσεως στο ακροατήριο, ο δικηγόρος Χ αρνείται να συναινέσει στην αναβολή, ισχυριζόμενος ότι ο δικηγόρος Α.Β. δεν τον ενημέρωσε ποτέ ότι θα ζητήσει αναβολή και χωρίς να προβάλει κανέναν άλλο λόγο. Οι δύο δικηγόροι αψιμαχούν ενώπιον του δικαστηρίου, αλληλοεξυβρίζονται και απειλούν ο ένας τον άλλο με υποβολή μηνύσεως, προκαλώντας την αντίδραση της έδρας, που αποσύρεται μέχρι να ηρεμήσουν τα πνεύματα.

#### ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

1. Ποιες διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων παραβίασαν οι Α.Β. και Χ;
2. Ποιους λόγους θα μπορούσε να προβάλει ο Χ για να αρνηθεί την αναβολή στον Α.Β.;
3. Με ποια προϋπόθεση μπορούν οι Α.Β. και Χ να αλληλομηνυθούν;

#### **A' 2017**

Ο δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, κατά τη συζήτηση αγωγής από τροχαίο ατύχημα που είχε καταθέσει για λογαριασμό του εντολέα του Β, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, δεν κατέθεσε με την κατάθεση των προτάσεων το γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών.

Ο Α δεν εκδει το σχετικό γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και στην περίπτωση κατάθεσης εισαγωγικού δικογράφου αίτησης ασφαλιστικών μέτρων νομής που κατέθεσε στο Ειρηνοδικείο Θεσσαλονίκης για λογαριασμό του εντολέα του Γ. Ερωτάται:

- 1.- Τι είναι κατά νόμο το γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών;
- α) Υπάρχει κατά νόμο η υποχρέωση έκδοσης γραμματίου προκαταβολής εισφορών από τον Α για τις παραπάνω υποθέσεις;
- β) Υπάρχουν δικονομικές συνέπειες μη έκδοσης γραμματίου προκαταβολής εισφορών και προσκόμισής αυτού στο αρμόδιο δικαστήριο;
- 2.- Υποχρεούνται οι γραμματείες των ως άνω δικαστηρίων σε κάποια ενέργεια, μετά τη διαπίστωση ότι, εκ μέρους του δικηγόρου Α, υπάρχει έλλειψη προσκόμισης γραμματίων προκαταβολής εισφορών για τις νομικές ενέργειες που έκανε;
- 3.- Ποιες είναι οι κυρώσεις που προβλέπονται από τον Κώδικα Δικηγόρων μετά την άνω συμπεριφορά του Α;
- 4.- Αν υποτεθεί ότι ο Γ έχει την ιδιότητα του δικηγόρου, διαφοροποιείται η απάντησή σας στο ερώτημα 1α;

**Καλή επιτυχία!**